

**An Bhruiséil, 13 Meitheamh 2025
(OR. en)**

**10274/25
ADD 2**

**Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0163 (NLE)**

**AELE 52
CH 18
MI 395
ESPACE 47**

NÓTA CLÚDAIGH

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	13 Meitheamh 2025
chuig:	Thérèse BLANCHET, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2025) 308 iarscríbhinn
Ábhar:	IARSCRÍBHINN a ghabhann leis an Togra le haghaidh Cinneadh ón gComhairle maidir le síniú, thar ceann an Aontais Eorpaigh, pacáiste leathain comhaontuithe chun an caidreamh déthaobhach le Cónaidhm na hEilvéise a chomhdhlúthú, a dhoimhniú agus a leathnú, agus maidir le cur i bhfeidhm sealadach an Chomhaontaithe maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i nGníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2025) 308 – Iarscríbhinn 2.

Encl.: COM(2025) 308 iarscríbhinn



AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 13.6.2025
COM(2025) 308 final

ANNEX 2

IARSCRÍBHINN

a ghabhann leis an

Togra le haghaidh Cinneadh ón gComhairle

maidir le síniú, thar ceann an Aontais Eorpaigh, pacáiste leathain comhaontuithe chun an caidreamh déthaobhach le Cónaidhm na hEilvéise a chomhdhlúthú, a dhoimhniú agus a leathnú, agus maidir le cur i bhfeidhm sealadach an Chomhaontaithe maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i nGníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis

PRÓTACAL LEASAITHEACH
A GHABHANN LEIS AN gCOMHAONTÚ IDIR
AN COMHPHOBAL EORPACH
AGUS CÓNAIDHM NA hEILVÉISE
MAIDIR LE hAERIOMPAR

TÁ AN tAONTAS EORPACH, dá ngairtear ‘an tAontas’ anseo feasta,

agus

CÓNAIDHM NA hEILVÉISE, dá ngairtear ‘an Eilvéis’ anseo feasta,

dá ngairtear ‘na Páirtithe Conarthacha’ anseo feasta;

AG FÉACHAINT don Chomhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar, arna dhéanamh i Lucsamburg an 21 Meitheamh 1999, a tháinig i bhfeidhm an 1 Meitheamh 2002 (‘an Comhaontú’);

AG AITHINT dóibh a rithábhachtaí atá an eitlíocht shibhialta chun nascacht a chruthú do phaisinéirí, do lastas agus d’aerphost;

DE BHRÍ gur chomhaontaigh na Páirtithe Conarthacha pacáiste déthaobhach leathan, lena n-áirítear an Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú seo, chun caidreamh frithpháirteach a chobhsú agus a fhorbairt sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach;

AG ATHDHEARBHÚ dóibh, i gcomhthéacs an phacáiste leathain dhéthaobhaigh idir na Páirtithe Conarthacha, tiomantas comhpháirteach na bPáirtithe Conarthacha d’eitlíocht shibhialta atá sábháilte, slán, iomaíoch, inbhuanaithe agus nuálach,

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

AIRTEAGAL 1

Leasuithe ar an gComhaontú

1. Leasaítear an Comhaontú mar a leanas:

(a) in Airteagal 2, scriostar na focail ‘mar a luaitear san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú seo’;

(b) in Airteagal 15, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

‘3. Deonófar cearta tráchta idir pointí laistigh den Eilvéis agus idir pointí laistigh de Bhallstáit an Aontais ag tosú ón gcéad séasúr sceidealaithe tar éis theacht i bhfeidhm an Phrótacail Leasaithigh a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar.’;

(c) in Airteagal 18, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

‘3. Déanfar aon ghníomhaíocht forfheidhmiúcháin faoin Airteagal seo i gcomhréir le hAirteagal 19.’;

(d) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 21:

‘AIRTEAGAL 21

1. Bunaítear Comhchoiste leis seo.

Is ionadaithe ó na Páirtithe Conarthacha a bheidh ar an gComhchoiste.

2. Beidh ionadaí ón Aontas agus ionadaí ón Eilvéis ina gcomhchathaoirligh ar an gComhchoiste.

3. Déanfaidh an Comhchoiste:

- (a) feidhmiú cuí agus riar agus cur i bhfeidhm éifeachtach an Chomhaontaithe seo a áirithiú;
- (b) fóram a sholáthar le haghaidh comhairliúchán frithpháirteach agus malartú leanúnach faisnéise idir na Páirtithe Conarthacha, go háirithe d'fhonn teacht ar réiteach ar aon deacracht a bhaineann le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm an Chomhaontaithe nó gnímh dlí de chuid an Aontais dá ndéantar tagairt sa Chomhaontú i gcomhréir le hAirteagal 10 den Phrótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú seo;
- (c) moltaí a chur faoi bhráid na bPáirtithe Conarthacha maidir le hábhair a bhaineann leis an gComhaontú seo;
- (d) cinntí a ghlacadh i gcás ina bhforáiltear dó sin sa Chomhaontú seo; agus
- (e) aon inniúlacht eile a dheonaítear dó sa Chomhaontú seo a fheidhmiú.

4. I gcás leasú ar Airteagail 1 go 6, 10 go 15, 17 nó 18 den Phrótacal (Uimh. 7) ar phribhléidí agus díolúintí an Aontais Eorpaigh, atá i gceangal leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (dá ngairtear 'Prótacal Uimh. 7' anseo feasta), leasóidh an Comhchoiste Iarscríbhinn A a ghabhann leis an Iarscríbhinn dá réir sin.

5. Gníomhóidh an Comhchoiste de chomhthoil.

Beidh na cinntí ina gceangal ar na Páirtithe Conarthacha, a dhéanfaidh na bearta uile is gá chun iad a chur chun feidhme.

6. Tiocfaidh an Comhchoiste le chéile uair sa bhliain ar a laghad, sa Bhruiséil agus i mBeirn gach re seach, mura gcinnfidh na comhchathaoirligh a mhalairt. Tiocfaidh sé le chéile freisin arna iarraidh sin do cheachtar de na Páirtithe Conarthacha. Féadfaidh na comhchathaoirligh a chomhaontú go dtionólfar cruinniú den Chomhchoiste trí fhíschomhdháil nó trí theileachomhdháil.

7. Glacfaidh an Comhchoiste a rialacha nós imeachta agus tabharfaidh sé cothrom le dáta iad de réir mar is gá.

8. Féadfaidh an Comhchoiste a chinneadh aon mheitheal nó aon ghrúpa saineolaithe a bhunú a bheidh in ann cúnamh a thabhairt dó chun a chuid dualgas a chomhlíonadh.’;

(e) cuirtear isteach an tAirteagal seo a leanas:

‘AIRTEAGAL 28a

1. Ní fhorléireofar aon ní sa Chomhaontú seo mar ní a cheanglaíonn ar Pháirtí faisnéis rúnaicmithe a chur ar fáil, ach amháin i gcás ina bhforáiltear dó sin i ngníomh dlí de chuid an Aontais arna chomhtháthú san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú seo.

2. Déanfar faisnéis rúnaicmithe nó ábhar rúnaicmithe a sholáthróidh na Páirtithe Conarthacha nó a mhalartófar eatarthu faoin gComhaontú seo a láimhseáil agus a chosaint i gcomhréir leis an gComhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir leis na nósanna imeachta slándála chun faisnéis rúnaicmithe a mhalartú, arna dhéanamh sa Bhruiséil an 28 Aibreán 2008, agus i gcomhréir le haon socrú slándála lena gcuirtear chun feidhme é.

3. Glacfaidh an Comhchoiste, trí bhíthin cinnidh, teoracha láimhseála chun a áirithiú go gcosnófar faisnéis íogair neamh-rúnaicmithe a mhalartaítear idir na Páirtithe Conarthacha.’;

- (f) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 34:

‘AIRTEAGAL 34

Beidh feidhm ag an gComhaontú seo, de pháirt, maidir leis an gcríoch ina bhfuil feidhm ag an gConradh ar an Aontas Eorpach agus ag an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (dá ngairtear ‘CFAE’ anseo feasta) agus faoi na coinníollacha a leagtar síos sna Conarthaí sin, agus, den pháirt eile, maidir le críoch na hEilvéise.’.

2. Leasaítear an Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú mar a leanas:

- (a) an téacs faoin gceannteideal ‘IARSCRÍBHINN’ agus os cionn an fho-cheannteidil ‘1. Léirscaoileadh eitlíochta agus rialacha eile maidir le heitlíocht shibhialta’, cuirtear an méid seo a leanas ina ionad:

‘ROINN A

- Mura bhforáiltear a mhalairt in oiriúnuithe teicniúla, na cearta agus na hoibleagáidí dá bhforáiltear i ngníomhartha dlí an Aontais arna gcomhtháthú san Iarscríbhinn seo le haghaidh Bhallstáit an Aontais, tuigfear go ndéanfar foráil maidir leo don Eilvéis. Cuirfear an méid sin i bhfeidhm agus lánurraim á tabhairt don Phrótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú seo.

- Gan dochar d’Airteagal 15 den Chomhaontú seo, an téarma ‘aeriompróir Comhphobail’ dá dtagraítear sna gníomhartha dlí de chuid an Aontais atá comhtháite san Iarscríbhinn seo, cuimseoidh an téarma sin aeriompróir atá ceadúnaithe agus a bhfuil a phríomháit ghnó aige agus, má tá oifig aige, a oifig chláráithe san Eilvéis féin aige i gcomhréir le forálacha Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008. Aon tagairt do Rialachán (CEE) Uimh. 2407/92 ón gComhairle, tuigfear í mar thagairt do Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008.
- Aon tagairt i ngníomhartha dlí an Aontais a chomhtháthaítear san Iarscríbhinn seo d’Airteagail 81 agus 82 den Chonradh nó d’Airteagail 101 agus 102 CFAE, tuigfear gur tagairtí iad d’Airteagail 8 agus 9 den Chomhaontú seo.

ROINN B’;

- (b) i roinn 2 (Rialacha iomaíochta), san iontráil a bhaineann le Rialachán (CE) Uimh. 139/2004 ón gComhairle, cuirtear na focail ‘Maidir le hAirteagal 4(5) den Rialachán um Chumaisc, beidh feidhm ag an méid seo a leanas:’ in ionad na foclaíochta tosaigh ‘Maidir le hAirteagal 4(5) den Rialachán um Chumaisc, beidh feidhm ag an méid seo a leanas idir an Comhphobal Eorpach agus an Eilvéis:’;
- (c) i roinn 3 (Sábháilteacht eitlíochta), leasaítear an iontráil a bhaineann le Rialachán (AE) 2018/1139 mar a leanas:
 - (i) scriostar an mhír seo a leanas:

‘D’ainneoin an oiriúnaithe chothrománaigh dá bhforáiltear sa dara fleasc den Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hAeriompar, na tagairtí do na ‘Ballstáit’ a dhéantar i bhforálacha Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 a luaitear in Airteagal 127 de Rialachán (AE) 2018/1139, tuigfear nach mbeidh feidhm ag na tagairtí sin maidir leis an Eilvéis.’;

(ii) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (c):

‘(c) In Airteagal 96, cuirtear an mhír seo a leanas leis:

‘Deonóidh an Eilvéis don Ghníomhaireacht agus dá foireann, faoi chuimsiú a bhfeidhmeanna oifigiúla don Ghníomhaireacht, na pribhléidí agus na díolúintí dá bhforáiltear in Iarscríbhinn A, atá bunaithe ar Airteagail 1 go 6, 10 go 15, 17 agus 18 de Phrótacal (Uimh. 7). Léirítear tagairtí d’airteagail chomhfhreagracha an Phrótacail sin idir lúibíní chun críocha faisnéise.’’;

(d) i roinn 3 (Sábháilteacht eitlíochta), san iontráil a bhaineann le Rialachán Tarmligthe (AE) 2019/945 ón gCoimisiún, cuirtear na focail ‘an chéad fhleasc de Roinn A den Iarscríbhinn’ in ionad na bhfocal ‘an dara fleasc den Iarscríbhinn’, sa chéad mhír;

(e) i roinn 3 (Sábháilteacht eitlíochta), san iontráil a bhaineann le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/947 ón gCoimisiún, cuirtear na focail ‘an chéad fhleasc de Roinn A den Iarscríbhinn’ in ionad na bhfocal ‘an dara fleasc den Iarscríbhinn’, sa chéad mhír;

(f) i roinn 5 (Bainistiú aerthrachta), san iontráil a bhaineann le Rialachán (CE) Uimh. 549/2004, scriostar an mhír seo a leanas:

‘D’ainneoin an choigeartaithe chothrománaigh dá dtagraítear sa dara fleasc den Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hAeriompar, na tagairtí do na ‘Ballstáit’ a dhéantar in Airteagal 5 de Rialachán (CE) Uimh. 549/2004 nó i bhforálacha Chinneadh 1999/468/CE a luaitear san fhoráil sin, tuigfear nach mbeidh feidhm ag na tagairtí sin maidir leis an Eilvéis.’;

(g) i roinn 9 (Iarscríbhinní), cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe A:

‘A: Pribhléidí agus díolúintí’;

(h) Cuirtear an téacs a leagtar amach san Fhoscríbhinn a ghabhann leis an bPrótacal seo in ionad Iarscríbhinn A a ghabhann leis an Iarscríbhinn agus na Foscríbhinn a ghabhann le hIarscríbhinn A.

AIRTEAGAL 2

Teacht i bhfeidhm

1. Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha an Prótacal seo a dhaingniú nó a fhorpheas i gcomhréir lena nósanna imeachta féin. Tabharfaidh gach Páirtí Conarthach fógra don Pháirtí Conarthach eile faoi chur i gcrích na nósanna imeachta inmheánacha is gá do theacht i bhfeidhm an Phrótacal seo.

2. Tiocfaidh an Prótacal seo i bhfeidhm an chéad lá den dara mí tar éis an fhógra dheireanaigh maidir leis na hionstraimí seo a leanas:

- (a) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le saorghluaiseacht daoine;
- (b) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le saorghluaiseacht daoine;
- (c) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar;

- (d) Prótacal maidir le Státchabhair a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar;
- (e) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (f) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (g) Prótacal maidir le Státchabhair a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (h) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta;
- (i) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haitheantas frithpháirteach i ndáil le measúnú comhréireachta;
- (j) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haitheantas frithpháirteach i ndáil le measúnú comhréireachta;
- (k) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le ranníocaíocht thráthrialta airgeadais na hEilvéise chun éagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta san Aontas Eorpach a laghdú;
- (l) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i gcláir de chuid an Aontais;

- (m) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i nGníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis.

Arna dhéanamh [i/sa/san ...], an [...], i ndúblach, sa Bhéarla, sa Bhulgáiris, sa Chróitis, sa Danmhairgis, san Eastóinis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, sa Laitvis, sa Liotuáinis, sa Mháltais, san Ollainnis, sa Pholainnis, sa Phortaingéilis, sa Rómáinis, sa tSeicis, sa tSlóivéinis, sa tSlóvaicis, sa Spáinnis, sa tSualainnis agus san Ungáiris, agus tá gach téacs díobh barántúil.

Á FHIANÚ SIN, chuir na daoine thíos-sínithe, agus údar cuí acu chuige sin, a lámh leis an bPrótacal seo.

(Bloc na sínithe, amhail an méid seo a leanas, i ngach ceann de 24 theanga oifigiúla an Aontais:
'Thar ceann an Aontais Eorpaigh' agus 'Thar ceann Chónaidhm na hEilvéise')

‘IARSCRÍBHINN A

Pribhléidí agus díolúintí

AIRTEAGAL 1

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 1 de Phrótacal (Uimh. 7))

Beidh áitribh agus foirgnimh na Gníomhaireachta dosháraithe. Beidh na háitribh agus na foirgnimh sin díolmhaithe ó chuardach, foréileamh, coigistiú nó díshealbhú. Ní bheidh maoin agus sócmhainní na Gníomhaireachta faoi réir aon bheart comhéigin riarachán ná dlíthiúil gan údarás Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

AIRTEAGAL 2

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 2 de Phrótacal (Uimh. 7))

Beidh cartlann na Gníomhaireachta dosháraithe.

AIRTEAGAL 3

(a chomhfhreagraíonn d'Airteagail 3 agus 4 de Phrótacal (Uimh. 7))

1. Beidh an Ghníomhaireacht, a shócmhainní, a ioncam agus a mhaoín eile saortha ó gach cáin dhíreach.
2. Earraí agus seirbhísí a onnmhairítear chuig an nGníomhaireacht ón Eilvéis le haghaidh a n-úsáide oifigiúla nó a sholáthraítear don Ghníomhaireacht san Eilvéis, ní bheidh siad faoi réir aon dleacht indíreach ná aon cháin indíreach.
3. Deonófar díolúine ó CBL má tá ar a laghad céad franc na Eilvéise (lena n-áirítear cáin) san iomlán i gceist le fíorphraghas ceannaigh na n-earraí agus na seirbhísí a luaitear sa sonrasc nó sa doiciméad comhfhreagrach. Beidh an Ghníomhaireacht díolmhaithe ó gach dleacht chustaim, ó gach toirmeasc agus ó gach srian ar allmhairí agus onnmhairí i leith earraí atá beartaithe dá húsáid oifigiúil; ní dhéanfar earraí a allmhaireofar amhlaidh a dhiúscairt, bíodh sin ar íocaíocht nó gan íocaíocht, san Eilvéis, ach amháin faoi choinníollacha arna bhformheas ag rialtas na hEilvéise.
4. Deonófar an díolúine ó CBL, ó dhleacht mháil agus ó aon cháin indíreach eile trí bhíthin loghtha nuair a thíolacfar don soláthróir earraí nó seirbhísí na foirmeacha Eilvéiseacha arna soláthar chun na críche sin.
5. Ní dheonófar díolúine ar bith i leith cánacha agus dleachtanna nach bhfuil iontu ach táillí as seirbhísí fónais phoiblí.

AIRTEAGAL 4

(a chomhfhreagraíonn d'Airteagal 5 de Phrótacal (Uimh. 7))

I gcás a cumarsáide oifigiúla agus tharchur a doiciméad uile, gheobhaidh an Gníomhaireacht san Eilvéis an chóir a thugann an Stát sin do mhisin taidhleoireachta.

Ní bheidh comhfhreagras oifigiúil ná teachtaireachtaí oifigiúla eile de chuid na Gníomhaireachta faoi réir cinsireachta.

AIRTEAGAL 5

(a chomhfhreagraíonn d'Airteagal 6 de Phrótacal (Uimh. 7))

Laissez-passer an Aontais a eisítear chuig comhaltaí agus seirbhísigh na Gníomhaireachta, aithneofar iad mar dhoiciméid taistil bhailí laistigh de chríoch na hEilvéise. Eiseofar na *laissez-passer* sin chuig oifigigh agus seirbhísigh eile faoi choinníollacha arna leagan síos i Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh agus Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh eile an Aontais (Rialachán Uimh. 31 (CEE), 11 (CEFA), lena leagtar síos Rialacháin Foirne Oifigigh agus Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh Eile Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa agus an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach (IO 45, 14.6.1962, Ich. 1385), lena n-áirítear aon leasú ina dhiaidh sin).

AIRTEAGAL 6

(a chomhfhreagraíonn d'Airteagal 10 de Phrótacal (Uimh. 7))

Na hionadaithe do Bhallstáit an Aontais a ghlacann páirt in obair na Gníomhaireacht, beidh acu féin agus ag a gcomhairleoirí agus a saineolaithe teicniúla, i gcomhlíonadh a ndualgas agus le linn a dtaistil go dtí áit an chruinnithe san Eilvéis agus uaidh, na pribhléidí, na díolúintí agus na saoráidí is gnách.

AIRTEAGAL 7

(a chomhfhreagraíonn d'Airteagal 11 de Phrótacal (Uimh. 7))

Maidir le hoifigigh agus seirbhísigh eile de chuid na Gníomhaireachta, i gcríoch na hEilvéise agus cibé náisiúntacht atá acu:

- (a) beidh siad díolmhaithe ó imeachtaí dlíthiúla i leith gníomhartha a rinne siad ina gcáil oifigiúil, lena n-áirítear a bhfocail labhartha nó scríofa, faoi réir fhorálacha na gConarthaí a bhaineann leis na rialacha i dtaobh freagracht oifigigh agus sheirbhísigh eile an Aontais ar thaobh amháin, agus ar an taobh eile, le dlínse Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chun breith a thabhairt ar ábhair atá faoi dhíospóid idir an tAontas agus a oifigigh agus a sheirbhísigh eile. Fanfaidh an díolúine sin acu tar éis scor dá n-oifig;
- (b) ní bheidh siad féin ná a gcéilí ná daoine cleithiúnacha dá dteaghlaigh faoi réir srianta inimirce ná foirmiúlachtaí chun eachtrannaigh a chlárú;

- (c) tabharfar dóibh, maidir le rialacháin airgid reatha nó mhalairte, na saoráidí céanna is gnách a thabhairt d'oifigigh eagraíochtaí idirnáisiúnta;
- (d) beidh acu an ceart chun a dtroscán agus a maoin phearsanta a allmhairiú saor ó dhleacht, ag dul i mbun a bpoist i gcéadair dóibh san Eilvéis, agus an ceart chun a dtroscán agus a maoin phearsanta a athonnmhairiú saor ó dhleacht ar chríochnú a ndualgas sa tír sin, ach i gceachtar cás díobh faoi réir na gcoinníollacha is riachtanach dar le rialtas na hEilvéise;
- (e) beidh acu an ceart chun gluaisteán le haghaidh a n-úsáide pearsanta féin a allmhairiú saor ó dhleacht, más gluaisteán é a fuarthas sa tír dheiridh ina raibh cónaí orthu nó sa tír ar náisiúnaigh di iad, ar théarmaí mhargadh baile na tíre sin, agus é a athonnmhairiú saor ó dhleacht, ach i gceachtar cás díobh faoi réir na gcoinníollacha is riachtanach dar le rialtas na hEilvéise.

AIRTEAGAL 8

(a chomhfhreagraíonn d'Airteagal 12 de Phrótacal (Uimh. 7))

Beidh oifigigh agus seirbhísigh eile na Gníomhaireachta faoi dhliteanas cánach, chun tairbhe don Aontas, ar thuarastail, ar phá agus ar dhíolaíochtaí a íocfaidh an Gníomhaireacht leo, i gcomhréir leis na coinníollacha agus an nós imeachta a leagtar síos le dlí an Aontais.

Beidh siad díolmhaithe ó chánacha cónaidhme, cantúin agus pobail na hEilvéise ar thuarastail, ar phá agus ar dhíolaíochtaí arna n-íoc ag an nGníomhaireacht.

AIRTEAGAL 9

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 13 de Phrótacal (Uimh. 7))

Maidir le cáin ioncaim, cáin rachmais, agus dleachtanna báis a chur i bhfeidhm agus maidir le coinbhinsiúin chun cánachas dúbailte a sheachaint a tugadh i gcrích idir an Eilvéis agus Ballstáit den Aontas a chur i bhfeidhm, oifigigh agus seirbhísigh eile de chuid na Gníomhaireachta a bhunaíonn a n-áit chónaithe i gcríoch na hEilvéise chun críoch cánach tráth a théann siad isteach i seirbhís na Gníomhaireachta, mar gheall ar chomhlíonadh a ndualgas i seirbhís na Gníomhaireachta agus mar gheall air sin amháin, measfar san Eilvéis agus sa tír shainchónaithe chun críoch cánach araon gur choinnigh siad a sainchónaí sa tír shainchónaithe sin chun críoch cánach ar choinníoll gur Ballstát den Aontas í. Bainfidh an fhoráil sin le céile freisin, sa mhéid nach bhfuil an céile sin ag gabháil go leithleach do phost sochair, agus le leanaí atá i gcleithiúnas agus faoi chúram na ndaoine dá dtagraítear san Airteagal seo.

Maoin shochorraithe ar le daoine dá dtagraítear sa chéad mhír agus atá san Eilvéis í, beidh sí díolmhaithe ó dhleachtanna báis san Eilvéis; measfar, chun an dleacht sin a mheasúnú, an mhaoin sin a bheith sa tír shainchónaithe chun críocha cánach, faoi réir ceart tríú tíortha agus ar an gcuntar go bhféadfadh sé go gcuirfí forálacha coinbhinsiún idirnáisiúnta ar chánachas dúbailte i bhfeidhm.

Ní chuirfear san áireamh aon sainchónaí a fuarthas mar gheall ar dhualgais a chomhlíonadh i seirbhís eagraíochtaí idirnáisiúnta eile agus mar gheall air sin amháin agus forálacha an Airteagail seo á gcur i bhfeidhm.

AIRTEAGAL 10

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 14 de Phrótacal (Uimh. 7))

Leagfar síos le dlí an Aontais scéim na sochar slándála sóisialta d’oifigigh agus do sheirbhísigh eile an Aontais.

Dá bhrí sin, ní bheidh sé d’oibleagáid ar oifigigh ná ar sheirbhísigh eile na Gníomhaireachta a bheith ina gcomhaltaí de chóras slándála sóisialta na hEilvéise ar choinníoll go bhfuil siad cumhdaithe cheana féin ag scéim na sochar slándála sóisialta d’oifigigh agus do sheirbhísigh eile an Aontais. Baill de theaghlach bhaill foirne na Gníomhaireachta ar cuid dá dteaghlach iad, cumhdófar iad le scéim na sochar slándála sóisialta d’oifigigh agus do sheirbhísigh eile an Aontais ar choinníoll nach bhfuil siad fostaithe ag fostóir eile seachas an Ghníomhaireacht agus ar choinníoll nach bhfaigheann siad sochair slándála sóisialta ó Bhallstát den Aontas ná ón Eilvéis.

AIRTEAGAL 11

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 15 de Phrótacal (Uimh. 7))

Cinnfear le dlí an Aontais na catagóirí oifigeach agus seirbhíseach eile de chuid na Gníomhaireachta a mbeidh feidhm ag forálacha Airteagail 7, 8 agus 9 maidir leo, go hiomlán nó go páirteach.

Cuirfear ainmneacha, gráid agus seoltaí na n-oifigeach agus na seirbhíseach eile a áirítear sna haicmí sin in iúl go tréimhsiúil don Eilvéis.

AIRTEAGAL 12

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 17 de Phrótacal (Uimh. 7))

Is chun leasa na Gníomhaireachta agus chuige sin amháin a thabharfar pribhléidí, díolúintí agus saoráidí d’oifigigh agus seirbhísigh eile de chuid na Gníomhaireachta.

Ceanglófar ar an nGníomhaireacht an díolúine a tugadh d’oifigeach nó do sheirbhíseach eile a tharscaoileadh aon uair a mheasfaidh an Gníomhaireachta nach bhfuil tarscaoileadh na díolúine sin contrártha do leasanna na Gníomhaireachta.

AIRTEAGAL 13

(a chomhfhreagraíonn d’Airteagal 18 de Phrótacal (Uimh. 7))

Chun an Iarscríbhinn A seo a chur i bhfeidhm, oibreoidh an Gníomhaireacht i gcomhar le húdaráis fhreagracha na hEilvéise nó le húdaráis fhreagracha Bhallstáit an Aontais lena mbaineann.’.

PRÓTACAL INSTITIÚIDEACH
A GHABHANN LEIS AN gCOMHAONTÚ IDIR
AN COMHPHOBAL EORPACH
AGUS CÓNAIDHM NA hEILVÉISE
MAIDIR LE hAERIOMPAR

TÁ AN tAONTAS EORPACH, dá ngairtear ‘an tAontas’ anseo feasta,

agus

CÓNAIDHM NA hEILVÉISE, dá ngairtear ‘an Eilvéis’ anseo feasta,

dá ngairtear ‘na Páirtithe Conarthacha’ anseo feasta;

DE BHRÍ go bhfuil an tAontas agus an Eilvéis faoi cheangal ag an iliomad comhaontuithe déthaobhacha lena gcumhdaítear réimsí éagsúla, lena bhforáiltear do chearta agus oibleagáidí sonracha atá comhchosúil, ar bhealaí áirithe, leis na cearta agus na hoibleagáidí dá bhforáiltear laistigh den Aontas;

AG MEABHRÚ DÓIBH gurb é is cuspóir do na comhaontuithe déthaobhacha sin iomaíochas na hEorpa a mhéadú agus naisc eacnamaíocha níos dlúithe a chruthú idir na Páirtithe Conarthacha, bunaithe ar chomhionannas, ar chómhalartacht agus ar chothromaíocht ghinearálta a mbuntáistí, a gceart agus a n-oibleagáidí;

AR A BHEITH BEARTAITHE ACU rannpháirtíocht na hEilvéise i margadh inmheánach an Aontais a neartú agus a dhoimhniú, ar bhonn na rialacha céanna a bhfuil feidhm acu maidir leis an margadh inmheánach, agus a neamhspleáchas agus neamhspleáchas a n-institiúidí á gcaomhnú an tráth céanna agus, a mhéid a bhaineann leis an Eilvéis, urraim do na prionsabail a eascraíonn as an daonlathas díreach, as an bhfeidearálachas agus as cineál earnála a rannpháirtíochta sa mhargadh inmheánach;

Á nATHDHEARBHÚ dóibh go gcaomhnaítear inniúlacht Chúirt Uachtarach Fheidearálach na hEilvéise agus inniúlacht chúirteanna uile na hEilvéise chomh maith le hinniúlacht chúirteanna na mBallstát agus Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chun an Comhaontú a léirmhíniú i gcásanna aonair;

ÓS FEASACH DÓIBH aonfhoirmeacht a áirithiú sna réimsí a bhaineann leis an margadh
inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach, faoi láthair agus amach anseo,

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

CAIBIDIL 1

FORÁLACHA GINEARÁLTA

AIRTEAGAL 1

Cuspóirí

1. Is é is cuspóir don Phrótacal seo deimhneacht dhlíthiúil níos fearr, cóir chomhionann agus cothrom iomaíochta a ráthú do na Páirtithe Conarthacha, agus d'oibreoirí eacnamaíocha agus do dhaoine aonair, sa réimse a bhaineann leis an margadh inmheánach a thagann faoi raon feidhme an Chomhaontaithe idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar, arna dhéanamh i Lucsamburg an 21 Meitheamh 1999 (dá ngairtear an 'Comhaontú' anseo feasta).

2. Chuige sin, soláthraítear leis an bPrótacal seo réitigh institiúideacha nua lena n-éascaítear neartú leanúnach cothrom an chaidrimh eacnamaíoch idir na Páirtithe Conarthacha. Agus prionsabail an dlí idirnáisiúnta á gcur san áireamh, leagtar síos leis an bPrótacal seo, go háirithe, réitigh institiúideacha le haghaidh an Chomhaontaithe ar réitigh iad is coiteann do na comhaontuithe déthaobhacha arna dtabhairt i gcrích nó atá le tabhairt i gcrích sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach, gan raon feidhme ná cuspóirí an Chomhaontaithe a athrú, go háirithe:

- (a) an nós imeachta chun an Comhaontú a ailíniú le gníomhartha dlí an Aontais atá ábhartha don Chomhaontú;
- (b) léirmhíniú agus cur i bhfeidhm aonfhoirmeach an Chomhaontaithe agus ghníomhartha dlí an Aontais dá dtagraítear sa Chomhaontú;

(c)faireachas a dhéanamh ar an gComhaontú agus é a chur i bhfeidhm; agus

(d)díospóidí a réiteach i gcomhthéacs an Chomhaontaithe.

AIRTEAGAL 2

Ceangal leis an gComhaontú

1. Is cuid dhílis den Chomhaontú iad an Prótacal seo, an Iarscríbhinn agus an Fhoscríbhinn a ghabhann leis.

2.Liostaítear thíos forálacha an Chomhaontaithe a aisghairtear leis an bPrótacal seo:

- (a) Airteagal 1(2);
- (b) Airteagal 17;
- (c) Airteagal 18(1);
- (d) Airteagal 22;
- (e) Airteagal 23;
- (f) Airteagal 29;
- (g) Airteagal 30(2);

(h) Airteagal 31; agus

(i) Airteagal 35(2).

3. Déanfar tagairtí don ‘Chomhphobal Eorpach’ nó don ‘Chomhphobal’ sa Chomhaontú a fhorléiriú mar thagairtí don Aontas.

AIRTEAGAL 3

Comhaontuithe déthaobhacha sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach

1. Measfar comhaontuithe déthaobhacha atá ann cheana agus a bheidh ann amach anseo idir an tAontas agus an Eilvéis sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach a bheith comhleanúnach ina n-iomláine lena n-áirithítear cothromaíocht na gceart agus na n-oibleagáidí idir an tAontas agus an Eilvéis.

2. Is comhaontú déthaobhach é an Comhaontú i réimse a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach.

CAIBIDIL 2

AILÍNIÚ AN CHOMHAONTAITHE LE GNÍOMHARTHA DLÍ AN AONTAIS

AIRTEAGAL 4

Rannpháirtíocht i ndruchtú ghníomhartha dlí an Aontais ('cinntí a mhúnlú')

1. Agus togra le haghaidh gníomh dlí de chuid an Aontais á dhruchtú aige i gcomhréir leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (dá ngairtear 'CFAE' anseo feasta) sa réimse a chumhdaítear leis an gComhaontú, cuirfidh an Coimisiún Eorpach (dá ngairtear an 'Coimisiún' anseo feasta) an Eilvéis ar an eolas faoi sin agus rachaidh sé i gcomhairle go neamhfhoirmiúil le saineolaithe na hEilvéise ar an gcaoi chéanna a n-iarrann sé tuairimí ó shaineolaithe ó Bhallstáit an Aontais chun a thograí a dhruchtú.

Arna iarraidh sin do cheachtar Páirtí Conarthach, déanfar réamhmalartú tuairimí laistigh den Chomhchoiste.

Rachaidh na Páirtithe Conarthacha i gcomhairle le chéile arís, arna iarraidh sin do cheachtar acu, laistigh den Chomhchoiste ag tráthanna tábhachtacha den chéim sula nglacfaidh an tAontas an gníomh dlí, le linn próiseas leanúnach faisnéise agus comhairliúcháin.

2. Le linn don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ullmhú, i gcomhréir le CFAE, a bhaineann le bunghníomhartha dhlí an Aontais sa réimse a chumhdaítear leis an gComhaontú, áiritheoidh sé go mbeidh an rannpháirtíocht is leithne is féidir ag an Eilvéis in ullmhú na ndruchtaí agus rachaidh sé i gcomhairle le saineolaithe na hEilvéise ar an mbonn céanna agus a rachaidh sé i gcomhairle le saineolaithe Bhallstáit an Aontais.

3. Le linn don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ullmhú, i gcomhréir le CFAE, a bhaineann le bunghníomhartha dhlí an Aontais sa réimse a chumhdaítear leis an gComhaontú, áiritheoidh sé go mbeidh an rannpháirtíocht is leithne is féidir ag an Eilvéis in ullmhú na ndracha atá le cur, níos déanaí, faoi bhráid na gcoistí a thugann cúnamh don Choimisiún i bhfeidhmiú a chumhachtaí cur chun feidhme agus rachaidh sé i gcomhairle le saineolaithe na hEilvéise ar an mbonn céanna agus a rachaidh sé i gcomhairle le saineolaithe ó Bhallstáit an Aontais.

4. Beidh saineolaithe na hEilvéise rannpháirteach in obair na gcoistí nach gcumhdaítear le míreanna 2 agus 3 i gcás inar gá sin le haghaidh fheidhmiú cuí an Chomhaontaithe. Déanfaidh an Comhchoiste liosta de na coistí sin agus, i gcás inarb iomchuí, de choistí eile a bhfuil saintréithe comhchosúla acu, a tharraingt suas agus a thabhairt cothrom le dáta.

5. Ní bheidh feidhm ag an Airteagal seo maidir le gníomhartha dlí de chuid an Aontais ná maidir le forálacha díobh a thagann faoi raon feidhme eisceachta dá dtagraítear in Airteagal 5(7).

AIRTEAGAL 5

Gníomhartha dlí an Aontais a chomhtháthú

1. Chun deimhneacht dhlíthiúil agus aonchineálacht an dlí a ráthú sa réimse a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach de bhua an Chomhaontaithe, áiritheoidh an Eilvéis agus an tAontas go ndéanfar gníomhartha dlí de chuid an Aontais arna nglacadh sa réimse a chumhdaítear leis an gComhaontú a chomhtháthú sa Chomhaontú a luaithe is féidir tar éis a nglactha.

2. Gníomhartha dlí an Aontais arna gcomhtháthú sa Chomhaontú i gcomhréir le mír 4, beidh siad, trína gcomhtháthú sa Chomhaontú, ina gcuid de dhlíchóras na hEilvéise faoi réir na n-oiriúnuithe arna gcinneadh ag an gComhchoiste, de réir mar a bheidh.

3.Nuair a ghlacfaidh an tAontas gníomh dlí sa réimse a chumhdaítear leis an gComhaontú, cuirfidh sé an Eilvéis ar an eolas faoi sin a luaithe is féidir tríd an gComhchoiste. Arna iarraidh sin do cheachtar de na Páirtithe Conarthacha, malartóidh an Comhchoiste tuairimí maidir leis an ábhar sin.

4.Gníomhóidh an Comhchoiste i gcomhréir le mír 1 trí chinneadh a ghlacadh a luaithe is féidir chun an Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú a leasú, lena n-áirítear na hoiriúnuithe is gá.

5.Gan dochar do mhíreanna 1 agus 2, más gá chun comhleanúnachas an Chomhaontaithe leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis arna leasú de bhun mhír 4 a áirithiú, féadfaidh an Comhchoiste a mholadh, lena fhormheas ag na Páirtithe Conarthacha de réir a nósanna imeachta inmheánacha, go ndéanfar an Comhaontú a athbhreithniú.

6.Tagairtí sa Chomhaontú do ghníomhartha dlí de chuid an Aontais nach bhfuil i bhfeidhm a thuilleadh, forléireofar iad mar thagairtí don ghníomh dlí aisghairme de chuid an Aontais mar atá comhtháite san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú ó theacht i bhfeidhm chinneadh an Chomhchoiste maidir leis an leasú comhfhreagrach ar an Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú de bhun mhír 4, mura bhforáiltear a mhalairt sa chinneadh sin.

7.Ní bheidh feidhm ag an oibleagáid a leagtar amach i mír 1 maidir le gníomhartha dlí de chuid an Aontais ná le forálacha díobh a thagann faoi raon feidhme eisceachta. Níl eisceacht sa Chomhaontú.

8.Faoi réir Airteagal 6, tiocfaidh cinntí an Chomhchoiste de bhun mhír 4 i bhfeidhm láithreach, ach ní thiocfaidh siad i bhfeidhm i gcás ar bith roimh an dáta a thiocfaidh an gníomh dlí comhfhreagrach de chuid an Aontais chun bheith infheidhme san Aontas.

9.Oibreoidh na Páirtithe Conarthacha i gcomhar de mheon macánta le linn an nós imeachta a leagtar amach san Airteagal seo chun an chinnteoireacht a éascú.

AIRTEAGAL 6

Oibleagáidí bunreachtúla á gcomhlíonadh ag an Eilvéis

1. Le linn an mhalartaithe tuairimí dá dtagraítear in Airteagal 5(3), cuirfidh an Eilvéis in iúl don Aontas cé acu a cheanglaítear nó nach gceanglaítear le cinneadh dá dtagraítear in Airteagal 5(4) go gcomhlíonfaidh an Eilvéis oibleagáidí bunreachtúla chun bheith ceangailteach.
2. I gcás ina gceanglaítear leis an gcinneadh dá dtagraítear in Airteagal 5(4) ar an Eilvéis oibleagáidí bunreachtúla a chomhlíonadh chun bheith ceangailteach, beidh teorainn ama 2 bhliain ar a mhéad ag an Eilvéis ó dháta na faisnéise dá bhforáiltear i mír 1, ach amháin i gcás ina seolfar nós imeachta reifrinn, agus sa chás sin cuirfear síneadh bliana leis an tréimhse sin.
3. Go dtí go bhfaighidh an Eilvéis an fhaisnéis go bhfuil a hoibleagáidí bunreachtúla comhlíonta aici, cuirfidh na Páirtithe Conarthacha an cinneadh dá dtagraítear in Airteagal 5(4) i bhfeidhm go sealadach, mura rud é go gcuirfidh an Eilvéis in iúl don Aontas nach féidir an cinneadh a chur i bhfeidhm go sealadach agus go soláthróidh siad na cúiseanna leis sin.
- Ní féidir, i gcás ar bith, an cur i bhfeidhm sealadach a dhéanamh roimh an dáta a thiocfaidh gníomh dlí comhfhreagrach an Aontais chun bheith infheidhme san Aontas.
4. Tabharfaidh an Eilvéis fógra don Aontas gan mhoill tríd an gComhchoiste a luaithé a bheidh na hoibleagáidí bunreachtúla dá dtagraítear i mír 1 comhlíonta aici.
5. Tiocfaidh an cinneadh i bhfeidhm an lá a thabharfar an fógra dá bhforáiltear i mír 4, ach ní thiocfaidh sé i bhfeidhm i gcás ar bith roimh an dáta a thiocfaidh gníomh dlí comhfhreagrach an Aontais chun bheith infheidhme san Aontas.

CAIBIDIL 3

LÉIRMHÍNIÚ AGUS CUR I bhFEIDHM AN CHOMHAONTAITHE

AIRTEAGAL 7

Prionsabal an léirmhíthe aonfhoirmigh

1.Chun na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 a bhaint amach agus i gcomhréir le prionsabail an dlí idirnáisiúnta phoiblí, déanfar na comhaontuithe déthaobhacha sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach agus gníomhartha dlí an Aontais dá ndéantar tagairt i gcomhaontuithe den sórt sin a léirmhíniú agus a chur i bhfeidhm go haonfhoirmeach sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach.

2.Gníomhartha dlí de chuid an Aontais dá dtagraítear sa Chomhaontú agus, a mhéid a bhaineann a gcur i bhfeidhm le coincheapa dhlí an Aontais, déanfar forálacha an Chomhaontaithe a léirmhíniú agus a chur i bhfeidhm i gcomhréir le cásdlí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, sula síneofar an Comhaontú nó ina dhiaidh sin.

AIRTEAGAL 8

Prionsabal an chur i bhfeidhm éifeachtaigh agus chomhchuí

1. Rachaidh an Coimisiún agus údaráis inniúla na hEilvéise i gcomhar agus tabharfaidh siad cúnamh dá chéile chun a áirithiú go ndéanfar faireachas ar chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe. Féadfaidh siad faisnéis a mhalartú maidir le gníomhaíochtaí faireachais ar chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe. Féadfaidh siad tuairimí a mhalartú agus saincheistean leasa choitinn a phlé.

2. Déanfaidh gach Páirtí Conarthach bearta iomchuí chun cur i bhfeidhm éifeachtach comhchuí an Chomhaontaithe ar a chríoch a áirithiú.

3. Is iad na Páirtithe Conarthacha laistigh den Chomhchoiste a dhéanfaidh faireachas i gcomhpháirt ar chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe.

Má thagann an Coimisiún nó údaráis inniúla na hEilvéise ar an eolas faoi chás inar cuireadh i bhfeidhm go mícheart é, féadfar an t-ábhar a tharchur chuig an gComhchoiste d'fhonn teacht ar réiteach inghlactha.

4. Déanfaidh an Coimisiún agus údaráis inniúla na hEilvéise faoi seach faireachán ar chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe ag an bPáirtí Conarthach eile. Tá feidhm ag an nós imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 10.

Ós rud é go bhfuil gá le hinniúlachtaí faireachais áirithe de chuid institiúidí an Aontais a mhéid a bhaineann le Páirtí Conarthach amháin chun cur i bhfeidhm éifeachtach comhchuí an Chomhaontaithe a áirithiú, amhail cumhachtaí imscrúdaithe agus cinnteoireachta, ní mór foráil shonrach a dhéanamh sa Chomhaontú maidir leo.

AIRTEAGAL 9

Prionsabal an eisiachais

Gabhann na Páirtithe Conarthacha orthu féin nach gcuirfidh siad díospóid maidir le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm an Chomhaontaithe agus ghníomhartha dlí an Aontais dá dtagraítear sa Chomhaontú nó, i gcás inarb infheidhme, maidir le cinneadh arna ghlacadh ag an gCoimisiún ar bhonn an Chomhaontaithe a bheith i gcomhréir leis an gComhaontú, faoi aon mhodh réitigh seachas na modhanna sin dá bhforáiltear sa Phrótacal seo.

AIRTEAGAL 10

Nós imeachta i gcás deacracht a bhaineann le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm

1. I gcás ina mbeidh deacracht ann an Comhaontú nó gníomh dlí de chuid an Aontais dá dtagraítear sa Chomhaontú a léirmhíniú nó a chur i bhfeidhm, rachaidh na Páirtithe Conarthacha i gcomhairle le chéile laistigh den Chomhchoiste chun teacht ar réiteach a bheidh inghlactha ag an dá thaobh. Chuige sin, cuirfear na heilimintí úsáideacha faisnéise uile ar fáil don Chomhchoiste chun é a chur ar a chumas dó scrúdú mionsonraithe a dhéanamh ar an gcás. Scrúdóidh an Comhchoiste na féidearthachtaí uile lena bhféadfar feidhmiú cuí an Chomhaontaithe a choinneáil ar bun.

2. Mura mbeidh an Comhchoiste in ann teacht ar réiteach ar an deacracht dá dtagraítear i mír 1 laistigh de 3 mhí ón dáta a cuireadh an deacracht faoina bhráid, féadfaidh ceachtar de na Páirtithe Conarthacha a iarraidh ar bhinse eadrána an díospóid a réiteach i gcomhréir leis na rialacha a leagtar síos san Fhoscríbhinn.

3.I gcás ina dtarraingeoidh an díospóid ceist anuas maidir le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm forála dá dtagraítear in Airteagal 7(2), agus má tá léirmhíniú na forála sin ábhartha maidir leis an díospóid a shocrú agus más gá é chun a chumasú dó breith a thabhairt, déanfaidh an binse eadrána an cheist sin a tharchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

I gcás ina dtarraingeoidh an díospóid ceist anuas maidir le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm forála a thagann faoi raon feidhme eisceachta ón oibleagáid ailínithe dhinimiciúil dá dtagraítear in Airteagal 5(7), agus i gcás nach mbaineann an díospóid le léirmhíniú nó cur i bhfeidhm coincheap de dhlí an Aontais, réiteoidh an binse eadrána an díospóid gan í a tharchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

4.I gcás ina dtarchuirfidh an binse eadrána ceist chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh de bhun mhír 3:

- (a) beidh an rialú ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh ina cheangal ar an mbinse eadrána; agus
- (b) Beidh na cearta céanna ag an Eilvéis agus atá ag na Ballstáit agus ag institiúidí an Aontais agus beidh sí faoi réir na nósanna imeachta céanna os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, *mutatis mutandis*.

5.Déanfaidh gach Páirtí Conarthach gach beart is gá chun cinneadh an bhinse eadrána a chomhlíonadh de mheon macánta.

An Páirtí Conarthach a gcinnfidh an binse eadrána nár chomhlíon sé an Comhaontú, cuirfidh sé an Páirtí Conarthach eile ar an eolas tríd an gComhchoiste faoi na bearta atá déanta aige chun cinneadh an bhinse eadrána a chomhlíonadh.

AIRTEAGAL 11

Bearta cúiteacha

1.Más rud é, maidir leis an bPáirtí Conarthach ar chinn an binse eadrána nár chomhlíon sé an Comhaontú, nach gcuirfidh sé an Páirtí Conarthach eile ar an eolas, laistigh de thréimhse ama réasúnach arna socrú i gcomhréir le hAirteagal IV.2(6) den Fhoscríbhinn, faoi na bearta a rinne sé chun cinneadh an bhinse eadrána a chomhlíonadh, nó má mheasann an Páirtí Conarthach eile nach gcomhlíonann na bearta a cuireadh in iúl cinneadh an bhinse eadrána, féadfaidh an Páirtí Conarthach eile sin bearta cúiteacha comhréireacha a ghlacadh faoi chuimsiú an Chomhaontaithe nó aon chomhaontaithe dhéthaobhaigh eile sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach (dá ngairtear ‘bearta cúiteacha’ anseo feasta) chun éagothroime a d’fhéadfadh a bheith ann a leigheas. Tabharfaidh sé fógra don Pháirtí Conarthach ar chinn an binse eadrána nár chomhlíon sé an Comhaontú maidir leis na bearta cúiteacha, a shonrófar san fhógra. Gabhfaidh éifeacht leis na bearta cúiteacha sin 3 mhí ó dháta an fhógra sin.

2.Más rud é, laistigh de mhí amháin ón dáta a dtabharfar fógra faoi na bearta cúiteacha atá beartaithe, nach mbeidh cinneadh déanta ag an gComhchoiste na bearta cúiteacha sin a chur ar fionraí, a leasú nó a neamhniú, féadfaidh ceachtar Páirtí Conarthach an cheist maidir le comhréireacht na mbeart cúiteach sin a chur chun eadrána, i gcomhréir leis an bhFoscríbhinn.

3.Déanfaidh an binse eadrána cinneadh laistigh de na teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagal III.8(4) den Fhoscríbhinn.

4.Ní bheidh éifeacht chúlghabhálach ag bearta cúiteacha. Go háirithe, caomhnófar na cearta agus na hoibleagáidí a fuair daoine aonair agus oibreoirí eacnamaíocha cheana féin sula ngabhfaidh éifeacht leis na bearta cúiteacha.

AIRTEAGAL 12

Comhar idir dlínsí

1.Chun an léirmhíniú aonchineálach a chur chun cinn, tiocfaidh Cúirt Uachtarach Chónaidhme na hEilvéise agus Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh ar chomhaontú maidir le hidirphlé agus módúlachtaí an idirphlé sin.

2.Beidh sé de cheart ag an Eilvéis ráitis cháis nó barúlacha i scríbhinn a thaisceadh le Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i gcás ina dtarchuirfidh cúirt de chuid Ballstáit den Aontas ceist chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh maidir le léirmhíniú an Chomhaontaithe nó forála de ghníomh dlí de chuid an Aontais dá dtagraítear ann le haghaidh réamhrialú.

CAIBIDIL 4

FORÁLACHA EILE

AIRTEAGAL 13

Rannhuidiú airgeadais

1.Rannhuideoidh an Eilvéis le maoiniú ghníomhaíochtaí ghníomhaireachtaí an Aontais, na gcóras faisnéise agus na ngníomhaíochtaí eile a liostaítear in Airteagal 1 den Iarscríbhinn a bhfuil rochtain aici orthu, i gcomhréir leis an Airteagal seo agus leis an Iarscríbhinn.

Féadfaidh an Comhchoiste cinneadh a ghlacadh chun an Iarscríbhinn a leasú.

2.Féadfaidh an tAontas rannpháirtíocht na hEilvéise sna gníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a chur ar fionraí tráth ar bith mura gcomhlíonann an Eilvéis an sprioc-am íocaíochta i gcomhréir leis na téarmaí íocaíochta a leagtar amach in Airteagal 2 den Iarscríbhinn.

I gcás nach gcomhlíonann an Eilvéis sprioc-am íocaíochta, seolfaidh an tAontas litir mheabhrúcháin fhoirmiúil chuig an Eilvéis. I gcás nach ndéanfar íocaíocht iomlán laistigh de 30 lá ón dáta a gheofar an litir mheabhrúcháin fhoirmiúil sin, féadfaidh an tAontas rannpháirtíocht na hEilvéise sa ghníomhaíocht ábhartha a chur ar fionraí.

3. Is éard a bheidh sa ranníocaíocht airgeadais suim na méideanna seo a leanas:

(a) ranníocaíocht oibríochtúil; agus

(b) táille rannpháirtíochta.

4.Beidh an ranníocaíocht airgeadais i bhfoirm ranníocaíocht airgeadais bhliantúil agus beidh sí dlite ar na dátaí a shonraítear sna glaonna ar chistí arna n-eisiúint ag an gCoimisiún.

5. Beidh an ranníocaíocht oibríochtúil bunaithe ar threoir ranníoca arna sainiú mar an cóimheas idir olltáirgeacht intíre (dá ngairtear ‘OTI’ anseo feasta) na hEilvéise ag praghsanna an mhargaidh agus OTI an Aontais ag praghsanna an mhargaidh.

Chun na críche sin, is iad na figiúirí is déanaí a bheidh ar fáil ón 1 Eanáir den bhliain ina ndéantar an íocaíocht bhliantúil de réir mar a sholáthróidh Oifig Staidrimh an Aontais Eorpaigh (EUROSTAT) iad na figiúirí a úsáidfear le haghaidh OTI ag margadhphraghsanna na bPáirtithe Conarthacha, agus aird chuí á tabhairt ar an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le comhar i réimse an staidrimh, arna dhéanamh i Lucsamburg an 26 Deireadh Fómhair 2004. Má scoireann an comhaontú sin d'fheidhm a bheith aige, is é an figiúr a ghlacfar mar OTI na hEilvéise an figiúr a bhunófar ar bhonn na faisnéise arna cur ar fáil ag an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta.

6. Déanfar an ranníocaíocht oibríochtúil le haghaidh gach gníomhaireachta de chuid an Aontais a ríomh tríd an treoir ranníoca a chur i bhfeidhm ar a buiséad bliantúil arna vótáil agus atá inscríofa ar línte fóirdheontais buiséid ábhartha an Aontais den bhliain atá i gceist, agus aon ranníocaíocht oibríochtúil choigeartaithe mar a shainmhínítear in Airteagal 1 den Iarscríbhinn á cur san áireamh le haghaidh gach gníomhaireachta.

Déanfar an ranníocaíocht oibríochtúil le haghaidh na gcóras faisnéise agus na ngníomhaíochtaí eile a ríomh tríd an treoir ranníoca a chur i bhfeidhm ar bhuiséad ábhartha na bliana atá i gceist mar a leagtar amach i ndoiciméid lena gcuirtear an buiséad chun feidhme, amhail cláir oibre nó conarthaí.

Beidh na méideanna tagartha uile bunaithe ar leithreasuithe faoi chomhair gealltanais.

7.4 % den ranníocaíocht oibríochtúil bhliantúil arna ríomh i gcomhréir le míreanna 5 agus 6 a bheidh sa táille rannpháirtíochta bhliantúil.

8. Soláthróidh an Coimisiún faisnéis leordhóthanach don Eilvéis i ndáil lena ranníocaíocht airgeadais a ríomh. Soláthrófar an fhaisnéis sin agus aird chuí á tabhairt ar rialacha rúndachta agus cosanta sonraí an Aontais.

9. Is in euro a dhéanfar ranníocaíochtaí airgeadais uile na hEilvéise nó na híocaíochtaí uile ón Aontas agus is in euro a ríomhfar na méideanna a bheidh dlite nó le fáil.

10. I gcás nach mbeidh teacht i bhfeidhm an Phrótacail seo i gcomhthráth le tús bliana féilire, beidh ranníocaíocht oibríochtúil na hEilvéise le haghaidh na bliana i gceist faoi réir coigeartú, de réir na modheolaíochta agus na dtéarmaí íocaíochta a shainítear in Airteagal 5 den Iarscríbhinn.

11. Leagtar amach forálacha mionsonraithe maidir le cur i bhfeidhm an Airteagail seo san Iarscríbhinn.

12.3 bliana tar éis theacht i bhfeidhm an Phrótacail seo, agus gach 3 bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Comhchoiste athbhreithniú ar choinníollacha rannpháirtíochta na hEilvéise mar a shainmhínítear in Airteagal 1 den Iarscríbhinn agus, i gcás inarb iomchuí, déanfaidh sé iad a oiriúnú.

AIRTEAGAL 14

Tagairtí do chríocha

Aon uair a bheidh tagairtí sna gníomhartha dlí de chuid an Aontais arna gcomhtháthú sa Chomhaontú do chríoch ‘an Aontais Eorpaigh’, ‘an Aontais’, an ‘cómhargaidh’ nó an ‘mhargaidh inmheánaigh’, tuigfear, chun críocha an Chomhaontaithe, gur tagairtí do na críocha dá dtagraítear in Airteagal 34 den Chomhaontú iad na tagairtí.

AIRTEAGAL 15

Tagairtí do náisiúnaigh Bhallstáit an Aontais

Aon uair a bheidh tagairtí sna gníomhartha dlí de chuid an Aontais arna gcomhtháthú sa Chomhaontú do náisiúnaigh de chuid Bhallstáit an Aontais, tuigfear, chun críocha an Chomhaontaithe, gur tagairtí iad do náisiúnaigh Bhallstáit an Aontais agus na hEilvéise.

AIRTEAGAL 16

Teacht i bhfeidhm agus cur chun feidhme ghníomhartha dlí an Aontais

Forálacha na ngníomhartha dlí de chuid an Aontais arna gcomhtháthú sa Chomhaontú maidir lena dteacht i bhfeidhm nó lena gcur chun feidhme, níl siad ábhartha chun críocha an Chomhaontaithe.

Eascraíonn na teorainneacha ama agus na dátaí don Eilvéis chun na cinntí lena gcomhtháthaítear gníomhartha dlí an Aontais sa Chomhaontú a thabhairt i bhfeidhm agus a chur chun feidhme as Airteagal 5(8) agus Airteagal 6(5), agus as forálacha maidir le socrúithe idirthréimhseacha.

AIRTEAGAL 17

Seolaithe ghníomhartha dlí an Aontais

Forálacha na ngníomhartha dlí de chuid an Aontais arna gcomhtháthú sa Chomhaontú lena léirítear gur ar Bhallstáit an Aontais atá siad dírithe, níl siad ábhartha chun críocha an Chomhaontaithe.

CAIBIDIL 5

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

AIRTEAGAL 18

Cur chun feidhme

1. Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha gach beart is iomchuí, bíodh sé ginearálta nó sonrach, chun a áirithiú go gcomhlíonfar na hoibleagáidí a eascraíonn as an gComhaontú agus staonfaidh siad ó aon bheart a dhéanamh a d'fhéadfadh gnóthú chuspóirí an Chomhaontaithe a chur i mbaol.

2. Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha na bearta uile is gá chun toradh beartaithe ghníomhartha dlí an Aontais dá dtagraítear sa Chomhaontú a ráthú agus staonfaidh siad ó aon bheart a dhéanamh a d'fhéadfadh gnóthú a n-aidhmeanna a chur i mbaol.

AIRTEAGAL 19

Teacht i bhfeidhm

1. Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha an Prótacal seo a dhaingniú nó a fhormheas i gcomhréir lena nósanna imeachta féin. Tabharfaidh gach Páirtí Conarthach fógra don Pháirtí Conarthach eile faoi chur i gcrích na nósanna imeachta inmheánacha is gá do theacht i bhfeidhm an Phrótacal seo.

2. Tiocfaidh an Prótacal seo i bhfeidhm an chéad lá den dara mí tar éis an fhógra dheireanaigh maidir leis na hionstraimí seo a leanas:

- (a) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le saorghluaiseacht daoine;
- (b) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le saorghluaiseacht daoine;
- (c) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar;
- (d) Prótacal maidir le Státchabhair a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar;
- (e) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (f) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (g) Prótacal maidir le Státchabhair a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (h) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta;

- (i) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haitheantas frithpháirteach i ndáil le measúnú comhréireachta;
- (j) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haitheantas frithpháirteach i ndáil le measúnú comhréireachta;
- (k) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le ranníocaíocht thráthrialta airgeadais na hEilvéise chun éagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta san Aontas Eorpach a laghdú;
- (l) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i gclár de chuid an Aontais;
- (m) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i nGníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis.

AIRTEAGAL 20

Leasú agus foirceannadh

1.Féadfar an Prótacal seo a leasú tráth ar bith trí chomhaontú frithpháirteach na bPáirtithe Conarthacha.

2.I gcás ina bhfoirceannfar an Comhaontú i gcomhréir le hAirteagal 36(3) den Chomhaontú, scoirfidh an Prótacal seo d'fheidhm a bheith aige ar an dáta dá dtagraítear in Airteagal 36(4) den Chomhaontú.

3.I gcás ina scoirfidh an Comhaontú de bheith i bhfeidhm, caomhnófar na cearta agus na hoibleagáidí a fuair daoine aonair agus oibreoirí eacnamaíocha cheana féin de bhua an Chomhaontaithe roimh dháta scoir an Chomhaontaithe. Socróidh na Páirtithe Conarthacha trí chomhaontú frithpháirteach cén ghníomhaíocht a bheidh le déanamh i ndáil le cearta atá á bhfáil.

Arna dhéanamh [i/sa/san ...], an [...], i ndúblach, sa Bhéarla, sa Bhulgáiris, sa Chróitis, sa Danmhairgis, san Eastóinis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, sa Laitvis, sa Liotuáinis, sa Mháltais, san Ollainnis, sa Pholainnis, sa Phortaingéilis, sa Rómáinis, sa tSeicis, sa tSlóivéinis, sa tSlóvaicis, sa Spáinnis, sa tSualainnis agus san Ungáiris, agus tá gach téacs díobh barántúil.

Á FHIANÚ SIN, chuir na daoine thíos-sínithe, agus údar cuí acu chuige sin, a lámh leis an bPrótacal seo.

(Bloc na sínithe, amhail an méid seo a leanas, i ngach ceann de 24 theanga oifigiúla an Aontais: ‘Thar ceann an Aontais Eorpaigh’ agus ‘Thar ceann Chónaidhm na hEilvéise’)

IARSCRÍBHINN MAIDIR LE hAIRTEAGAL 13 DEN PHRÓTACAL A CHUR I bhFEIDHM

AIRTEAGAL 1

Liosta de ghníomhaíochtaí ghníomhaireachtaí, chórais faisnéise agus ghníomhaíochtaí eile an
Aontais a bhfuil an Eilvéis le ranníocaíocht airgeadais a dhéanamh leo

Déanfaidh an Eilvéis ranníocaíocht airgeadais i leith na nithe seo a leanas:

- (a) ghníomhaireachtaí:
Ceann ar bith.
- (b) córais faisnéise:
Ceann ar bith.
- (c) ghníomhaíochtaí eile:
Ceann ar bith.

AIRTEAGAL 2

Téarmaí íocaíochta

1. Déanfar íocaíochtaí atá dlite de bhun Airteagal 13 den Phrótacal i gcomhréir leis an Airteagal seo.

2. Agus glao ar chistí na bliana airgeadais á eisiúint ag an gCoimisiún, cuirfidh sé an fhaisnéis seo a leanas in iúl don Eilvéis:

(a) méid na ranníocaíochta oibríochtúla; agus

(b) méid na táille rannpháirtíochta.

3. Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis seo a leanas maidir le rannpháirtíocht na hEilvéise in iúl don Eilvéis a luaithe is féidir agus ar a dhéanaí an 16 Aibreán de gach bliain airgeadais:

(a) na méideanna i leithreasuithe faoi chomhair gealltanais bhuiséad bliantúil an Aontais a vótáladh atá inscríofa ar línte fóirdheontais buiséid ábhartha an Aontais don bhliain i gceist le haghaidh gach gníomhaireachta de chuid an Aontais, agus aon ranníocaíocht oibríochtúil choigeartaithe mar a shainmhínítear in Airteagal 1 á cur san áireamh le haghaidh gach gníomhaireachta, agus na méideanna i leithreasuithe faoi chomhair gealltanais i ndáil le buiséad an Aontais a vótáladh don bhliain i gceist le haghaidh bhuiséad ábhartha na gcóras faisnéise agus gníomhaíochtaí eile, lena gcumhdaítear rannpháirtíocht na hEilvéise i gcomhréir le hAirteagal 1;

(b) méid na táille rannpháirtíochta dá dtagraítear in Airteagal 13(7) den Phrótacal seo; agus

- (c) a mhéid a bhaineann le gníomhaireachtaí, i mbliain N+1 na méideanna i ngealltanais bhuiséadacha a rinneadh maidir le leithreasuithe faoi chomhair gealltanais a údaráíodh i mbliain N ar na línte fóirdheontais buiséid ábhartha de chuid an Aontais i ndáil le buiséad bliantúil an Aontais atá inscríofa ar línte fóirdheontais buiséid ábhartha an Aontais le haghaidh bhliain N.

4. Ar bhonn a dhréachtbhuiséid, soláthróidh an Coimisiún meastachán ar an bhfaisnéis faoi phointí (a) agus (b) de mhír 3 a luaithe is féidir, agus, ar a dhéanaí, faoin 1 Meán Fómhair den bhliain airgeadais.

5. Eiseoidh an Coimisiún don Eilvéis, an 16 Aibreán ar a dhéanaí agus, más infheidhme maidir leis an ngníomhaireacht ábhartha, an córas faisnéise nó gníomhaíocht eile, an 22 Deireadh Fómhair ar a luaithe agus ar a dhéanaí an 31 Deireadh Fómhair gach bliain airgeadais, glao ar chistí a chomhfhreagraíonn do ranníocaíocht na hEilvéise faoin gComhaontú le haghaidh gach ceann de na gníomhaireachtaí, na córais faisnéise agus na gníomhaíochtaí eile ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach.

6. Déanfar an glao nó na glaonna ar chistí dá dtagraítear i mír 5 a struchtúrói i dtráthchodanna mar a leanas:

- (a) an chéad tráthchuid de gach bliain, i ndáil leis an nglao ar chistí atá le heisiúint faoin 16 Aibreán, comhfhreagróidh sí do mhéid suas le coibhéis an mheastacháin ar ranníocaíocht bhliantúil airgeadais na gníomhaireachta, an chórais faisnéise nó na gníomhaíochta eile i gceist dá dtagraítear i mír 4;

Íocfaidh an Eilvéis an méid a shonrófar sa ghlaó ar chistí sin 60 lá ar a dhéanaí tar éis eisiúint an ghlaó ar chistí.

- (b) i gcás inarb infheidhme, an dara tráthchuid den bhliain, i ndáil leis an nglao ar chistí atá le heisiúint an 22 Deireadh Fómhair ar a luaithe agus an 31 Deireadh Fómhair ar a dhéanaí, comhfhreagróidh sí don difríocht idir an méid dá dtagraítear i mír 4 agus an méid dá dtagraítear i mír 5 i gcás ina mbeidh an méid dá dtagraítear i mír 5 níos airde.

Íocfaidh an Eilvéis an méid a shonrófar sa ghlaio ar chistí sin faoin 21 Nollaig ar a dhéanaí.

I gcás gach glao ar chistí, féadfaidh an Eilvéis íocaíochtaí ar leithligh a dhéanamh i gcás gach gníomhaireachta, córais faisnéise nó gníomhaíochta eile.

7. Don chéad bhliain de chur chun feidhme an Phrótacail, eiseoidh an Coimisiún aon ghlaio amháin ar chistí, laistigh de 90 lá tar éis theacht i bhfeidhm an Phrótacail.

Íocfaidh an Eilvéis an méid a shonrófar sa ghlaio ar chistí 60 lá ar a dhéanaí tar éis eisiúint an ghlaio ar chistí.

8. Is é an toradh a bheidh ar aon mhoill ar íocaíocht na ranníocaíochta airgeadais go n-íocfaidh an Eilvéis ús mainneachtana ar an méid atá gan íoc ón dáta dlite suas go dtí an lá a íocfar ina iomláine an méid sin gan íoc.

Is é an ráta úis ar mhéideanna is infhaighte nach n-íoctar ar an dáta dlite an ráta arna chur i bhfeidhm ag an mBanc Ceannais Eorpach ar a phríomhoibríochtaí athmhaoinithe, mar a fhoilsítear i sraith C d'*Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, a bheidh i bhfeidhm ar an gcéad lá féilire den mhí ina mbeidh an dáta dlite, nó 0 %, cibé acu is airde, móide 3,5 pointe céatadáin.

AIRTEAGAL 3

Ranníocaíocht airgeadais na hEilvéise le gníomhaireachtaí an Aontais a choigeartú i bhfianaise an chur chun feidhme

Déanfar ranníocaíocht airgeadais na hEilvéise le gníomhaireachtaí an Aontais a choigeartú i mbliain N+1, nuair a choigeartófar an ranníocaíocht oibríochtúil tosaigh suas nó síos de réir na difríochta idir an ranníocaíocht oibríochtúil tosaigh agus ranníocaíocht choigeartaithe arna ríomh trí threoir ranníoca bhliain N a chur i bhfeidhm maidir le méid na ngealltanais buiséadach a dhéantar ar leithreasuithe faoi chomhair gealltanais a údaraítear i mbliain N faoi na línte buiséid ábhartha maidir le fóirdheontais an Aontais. I gcás inarb infheidhme, cuirfear san áireamh sa difríocht, i gcás gach gníomhaireachta, an ranníocaíocht oibríochtúil choigeartaithe bunaithe ar chéatadán mar a shainmhínítear in Airteagal 1.

AIRTEAGAL 4

Socruithe atá ann cheana

Ní bheidh feidhm ag Airteagal 13 den Phrótacal ná ag an Iarscríbhinn seo maidir le socruithe sonracha idir an Eilvéis agus an tAontas lena n-áirítear ranníocaíochtaí airgeadais ón Eilvéis. Is iad seo a leanas na gníomhaireachtaí, na córais faisnéise agus na gníomhaíochtaí eile a chumhdaítear leis na socruithe sin:

Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh, ara bhunú le Rialachán (AE) 2018/1139 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Iúil 2018 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta de chuid an Aontais Eorpaigh, agus lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 2111/2005, (CE) Uimh. 1008/2008, (AE) Uimh. 996/2010, (AE) Uimh. 376/2014 agus Treoracha 2014/30/AE agus 2014/53/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 552/2004 agus (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CEE) Uimh. 3922/91 ón gComhairle (IO L 212, 22.8.2018, lch. 1), mar is infheidhme de réir an Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú.

AIRTEAGAL 5

Socruithe idirthréimhseacha

I gcás nach é an 1 Eanáir dáta theacht i bhfeidhm an Phrótacail, beidh feidhm ag an Airteagal seo de mhaolú ar Airteagal 2.

I gcás na chéad bhliana de chur chun feidhme an Phrótacail, i ndáil leis an ranníocaíocht oibríochtúil atá dlite le haghaidh na bliana i gceist is infheidhme maidir leis an ngníomhaireacht ábhartha, leis an gcóras faisnéise ábhartha nó le gníomhaíocht ábhartha eile, mar a bhunaítear i gcomhréir le hAirteagal 13 den Phrótacal agus le hAirteagail 1 go 3 den Iarscríbhinn seo, laghdófar an ranníocaíocht oibríochtúil ar bhonn *pro rata temporis* trí mhéid na ranníocaíochta oibríochtúla bliantúla atá dlite a iolrú faoi chóimheas na nithe seo a leanas:

- (a) an líon laethanta féilire ó dháta theacht i bhfeidhm an Phrótacail go dtí an 31 Nollaig den bhliain i gceist; agus
- (b) an líon iomlán laethanta féilire den bhliain i gceist.

FOSCRÍBHINN MAIDIR LEIS AN mBINSE EADRÁNA

CAIBIDIL I

RÉAMHFHORÁLACHA

AIRTEAGAL I.1

Raon feidhme

Má chuireann ceann de na Páirtithe Conarthacha (dá ngairtear ‘páirtithe’ anseo feasta) díospóid isteach le haghaidh eadrána i gcomhréir le hAirteagail 10(2) nó 11(2) den Phrótacal, beidh feidhm ag na rialacha a leagtar amach san Fhoscríbhinn seo.

AIRTEAGAL I.2

Seirbhísí clárlainne agus rúnaíochta

Comhlíonfaidh Biúró Idirnáisiúnta na Buanchúirte Eadrána sa Háig (dá ngairtear ‘an Biúró Idirnáisiúnta’ anseo feasta) feidhmeanna na clárlainne agus soláthróidh sé na seirbhísí rúnaíochta is gá.

AIRTEAGAL I.3

Fógraí agus teorainneacha ama a ríomh

1. Féadfar fógraí, lena n-áirítear teachtaireachtaí nó tograí, a sheoladh trí aon mhodh cumarsáide lena ndeimhnítear a dtarchur, nó lena gcumasaítear iad a dheimhniú.
2. Ní fhéadfar fógraí den sórt sin a sheoladh go leictreonach ach amháin má tá seoladh ainmnithe nó údaraithe ag páirtí go sonrach chun na críche sin.
3. Seolfar fógraí den sórt sin a sheirbheálfar ar na páirtithe, i gcás na hEilvéise, chuig Rannán Eorpach Roinn Cónaidhme Gnóthaí Eachtracha na hEilvéise agus, i gcás an Aontais, chuig Seirbhís Dlí an Choimisiúin.
4. Rithfidh aon teorainn ama a leagtar síos san Fhoscríbhinn seo ón lá tar éis tarlú teagmhais nó déanamh beirt. Más rud é gur lá nach lá oibre ag institiúidí an Aontais nó rialtas na hEilvéise an lá deireanach chun doiciméad a sheachadadh, tiocfaidh deireadh le tréimhse seachadta an doiciméid ar an gcéad lá oibre ina dhiaidh sin. Déanfar laethanta neamhoibre a thagann faoi réim na tréimhse ama a chomhaireamh.

AIRTEAGAL I.4

Fógra eadrána

1. An páirtí a chuirfidh chuige eadráin a úsáid (dá ngairtear ‘iarratasóir’ anseo feasta) seolfaidh sé fógra eadrána chuig an bpáirtí eile (dá ngairtear ‘cosantóir’ anseo feasta) agus chuig an mBiúró Idirnáisiúnta.

2. Measfar imeachtaí eadrána a bheith tosaithe ar an lá tar éis an lae a gheobhaidh an cosantóir an fógra eadrána.

3. Beidh an fhaisnéis seo a leanas san fhógra eadrána:

- (a) an t-éileamh go ndéanfar an díospóid a tharchur chun eadrána;
- (b) ainmneacha agus sonraí teagmhála na bpáirtithe;
- (c) ainm agus seoladh ghníomhaire nó ghníomhairí an iarratasóra;
- (d) bunús dlí na n-imeachtaí (Airteagal 10(2) nó Airteagal 11(2) den Phrótacal) agus:
 - (i) sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(2) den Phrótacal, an cheist is cúis leis an díospóid mar a iontráladh go hoifigiúil í, lena réiteach, ar chlár oibre an Chomhchoiste i gcomhréir le hAirteagal 10(1) den Phrótacal; agus
 - (ii) sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 11(2) den Phrótacal, cinneadh an bhinse eadrána, aon bheart cur chun feidhme a luaitear in Airteagal 10(5) den Phrótacal agus na bearta cúiteacha is ábhar díospóide;
- (e) aon riail is cúis leis an díospóid nó a bhaineann léi a ainmniú;
- (f) tuairisc ghairid ar an díospóid; agus
- (g) ainmniú eadránaí nó, má tá cúigear eadránaithe le ceapadh, ainmniú beirt eadránaithe.

4. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(3) den Phrótacal, féadfaidh faisnéis a bheith san fhógra eadrána freisin maidir leis an ngá atá le tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

5. Ní chuirfidh aon éileamh ar leordhóthanacht an fhógra eadrána cosc ar chomhdhéanamh an bhinse eadrána. Is é an binse eadrána a dhéanfaidh an díospóid a chinneadh go cinntitheach.

AIRTEAGAL I.5

Freagairt ar an bhfógra eadrána

1. Laistigh de 60 lá ón bhfógra eadrána a fháil, seolfaidh an cosantóir freagra ar an bhfógra eadrána chuig an iarratasóir agus chuig an mBiúró Idirnáisiúnta, ina mbeidh an fhaisnéis seo a leanas:

- (a) ainmneacha agus sonraí teagmhála na bpáirtithe;
- (b) ainm agus seoladh ghníomhaire nó ghníomhairí an chosantóra;
- (c) freagra ar an bhfaisnéis a thugtar san fhógra eadrána i gcomhréir le pointí (d) go (f) d'Airteagal I.4(3); agus
- (d) ainmniú eadránaí nó, má tá cúigear eadránaithe le ceapadh, ainmniú beirt eadránaithe.

2. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(3) den Phrótacal, féadfaidh freagra ar an bhfaisnéis a thugtar san fhógra eadrána i gcomhréir le hAirteagal I.4(4) den Fhoscríbhinn seo agus faisnéis maidir leis an ngá atá le tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a bheith sa fhreagra ar an bhfógra eadrána.
3. Ní chuirfidh easpa freagartha nó freagra neamhiomlán nó déanach ón gcosantóir ar an bhfógra eadrána cosc ar bhunú binse eadrána. Is é an binse eadrána a dhéanfaidh an díospóid a chinneadh go cinntitheach.
4. Má iarrann an cosantóir go mbeadh cúigear eadránaithe ar an mbinse eadrána ina fhreagra ar an bhfógra eadrána, ainmneoidh an t-iarratasóir eadránaí breise laistigh de 30 lá ón bhfreagra ar an bhfógra eadrána a fháil.

AIRTEAGAL I.6

Ionadaíocht agus cúnamh

1. Déanfaidh gníomhaire amháin nó níos mó ionadaíocht ar na páirtithe os comhair an bhinse eadrána. Féadfaidh na gníomhairí cúnamh a fháil ó chomhairleoirí nó ó dhlíodóirí.
2. Cuirfear aon athrú ar na gníomhairí nó ar a seoltaí in iúl don pháirtí eile, don Bhiúró Idirnáisiúnta agus don bhinse eadrána. Féadfaidh an binse eadrána, tráth ar bith, ar a thionscnamh féin nó ar iarraidh ó pháirtí, fianaise ar na cumhachtaí a thugtar do ghníomhairí na bpáirtithe a iarraidh.

CAIBIDIL II

COMHDHÉANAMH AN BHINSE EADRÁNA

AIRTEAGAL II.1

An líon eadránaithe

Triúr eadránaithe a bheidh ar an mbinse eadrána. Má iarrann an t-iarratasóir ina fhógra eadrána nó an cosantóir ina fhreagra ar an bhfógra eadrána amhlaidh, beidh cúigear eadránaithe ar an mbinse eadrána.

AIRTEAGAL II.2

Na headránaithe a cheapadh

1. Má tá triúr eadránaithe le ceapadh, ainmneoidh gach ceann de na páirtithe duine acu. Roghnóidh an bheirt eadránaithe arna gceapadh ag na páirtithe an tríú headránaí, a bheidh ina chathaoirleach ar an mbinse eadrána.
2. Má tá cúigear eadránaithe le ceapadh, ainmneoidh gach páirtí beirt díobh. Roghnóidh an ceathrar eadránaithe arna gceapadh ag na páirtithe an cúigiú headránaí, a bheidh ina chathaoirleach ar an mbinse eadrána.

3. Más rud é, laistigh de 30 lá tar éis ainmniú an eadránaí deiridh arna cheapadh ag na páirtithe, nach mbeidh na headránaithe tar éis teacht ar chomhaontú maidir le cathaoirleach an bhinse eadrána a roghnú, is é Ardrúnaí na Buanchúirte Eadrána a cheapfaidh an cathaoirleach.

4. Chun cúnamh a thabhairt eadránaithe a roghnú chun an binse eadrána a chomhdhéanamh, déanfar liosta táscach de dhaoine ag a bhfuil na cáilíochtaí dá dtagraítear i mír 6 a bhunú agus a thabhairt cothrom le dáta nuair is gá, ar liosta é a bheidh i gcoiteann ag gach comhaontú déthaobhach sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach chomh maith leis an gComhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le sláinte, arna dhéanamh in [...] an [...] (dá ngairtear ‘an Comhaontú maidir le Sláinte’ anseo feasta), an Comhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta, arna dhéanamh i Lucsamburg an 21 Meitheamh 1999 (dá ngairtear ‘an Comhaontú maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta’ anseo feasta) agus an Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le ranníocaíocht rialta airgeadais na hEilvéise chun éagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta san Aontas Eorpach a laghdú, arna dhéanamh i [...] an [...] (dá ngairtear ‘an Comhaontú maidir le ranníocaíocht thráthrialta airgeadais’ anseo feasta). Déanfaidh an Comhchoiste an liosta sin a ghlacadh agus a thabhairt cothrom le dáta le cinneadh chun críocha an Chomhaontaithe.

5. I gcás nach n-ainmneoidh páirtí eadránaí, ceapfaidh Ardrúnaí na Buanchúirte Eadrána an t-eadránaí sin ón liosta dá dtagraítear i mír 4. In éagmais liosta den sórt sin, déanfaidh Ard-Rúnaí na Buanchúirte Eadrána an t-eadránaí a cheapadh trí chrannchur ó na pearsana aonair a mhol páirtí amháin nó an dá pháirtí go foirmiúil chun críocha mhír 4.

6. Is daoine ardcháilithe iad na daoine a chomhdhéanann an binse eadrána, bíodh nó ná bíodh ceangail acu leis na páirtithe, a ráthaítear a neamhspleáchas agus a n-easpa coinbhleachtaí leasa, mar aon le raon leathan taithí. Go háirithe, beidh saineolas léirithe acu ar an dlí agus ar na hábhair a chumhdaítear leis an gComhaontú seo; ní ghlacfaidh siad teoracha ó cheachtar páirtí; agus feidhmeoidh siad ina gcáil phearsanta, agus ní ghlacfaidh siad le teoracha ó aon eagraíocht ná aon rialtas maidir le hábhair a bhaineann leis an díospóid. Beidh taithí ag cathaoirleach an bhinse eadrána freisin ar nósanna imeachta um réiteach díospóidí.

AIRTEAGAL II.3

Dearbhuithe eadránaithe

1. Le linn do dhuine a bheith á mheas lena cheapadh mar eadránaí, tuairisceoidh an duine sin na himthosca uile is dóigh a bheidh ina gcúis le hamhras dlisteanach maidir lena neamhchlaontacht nó lena neamhspleáchas. Ón gceapachán agus le linn na n-imeachtaí eadrána ar fad, tuairisceoidh eadránaí na himthosca sin do na páirtithe agus do na headránaithe eile gan mhoill, mura ndearna an t-eadránaí amhlaidh cheana féin.
2. Féadfar aon eadránaí a dhífhostú más ann d'imthosca a d'fhéadfadh a bheith ina gcúis le hamhras dlisteanach faoina neamhchlaontacht nó faoina neamhspleáchas.
3. Ní fhéadfaidh páirtí a iarraidh go ndífhostófaí eadránaí as a phost ach amháin ar chúis a thagann chun cinn dó tar éis an cheapacháin sin.
4. Mura ngníomhaíonn eadránaí nó mura féidir le headránaí *de jure* nó *de facto* a ról a chomhlíonadh, beidh feidhm ag an nós imeachta chun eadránaithe a dhífhostú a leagtar síos in Airteagal II.4.

AIRTEAGAL II.4

Eadránaithe a dhífhostú

1. Aon pháirtí ar mian leis eadránaí a dhífhostú, déanfaidh sé iarraidh ar dhífhostú laistigh de 30 lá ón dáta a thugtar fógra dó faoi cheapadh an eadránaí sin nó laistigh de 30 lá ón dáta a thagann sé ar an eolas faoi na himthosca dá dtagraítear in Airteagal II.3.
2. Seolfar an iarraidh ar dhífhostú chuig an bpáirtí eile, chuig an eadránaí dífhostaithe, chuig na headránaithe eile agus chuig an mBiúró Idirnáisiúnta. Leagfar amach ann na cúiseanna atá leis an iarraidh ar dhífhostú.
3. Nuair a bheidh iarraidh ar dhífhostú déanta, féadfaidh an páirtí eile glacadh leis an iarraidh ar dhífhostú. Féadfaidh an t-eadránaí i gceist éirí as freisin. Ní thugtar le tuiscint leis an nglacadh nó leis an éirí as go n-aithnítear na cúiseanna atá leis an iarraidh ar dhífhostú.
4. Más rud é, laistigh de 15 lá ón dáta ar tugadh fógra faoin iarraidh ar dhífhostú, nach nglacfaidh an páirtí eile leis an iarraidh ar dhífhostú nó nach n-éireoidh an t-eadránaí i gceist as, féadfaidh an páirtí a d'iarr an dífhostú a iarraidh ar Ard-Rúnaí na Buanchúirte Eadrána cinneadh a dhéanamh maidir leis an dífhostú.
5. Mura gcomhaontóidh na páirtithe a mhalairt, léireofar sa chinneadh dá dtagraítear i mír 4 na cúiseanna atá leis an gcinneadh sin.

AIRTEAGAL II.5

Eadránaí a ionadú

1. Faoi réir mhír 2 den Airteagal seo, más gá eadránaí a ionadú le linn na n-imeachtaí eadrána, ceapfar nó roghnófar ionadaí i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal II.2 is infheidhme maidir le ceapadh nó roghnú an eadránaí a bheidh le hionadú. Beidh feidhm ag an nós imeachta sin fiú murar fheidhmigh páirtí amháin a cheart chun an t-eadránaí atá le hionadú a cheapadh nó páirt a ghlacadh i gceapadh an eadránaí sin.
2. I gcás eadránaí a ionadú, atosófar ar an nós imeachta ag an gcéim inar scoir an t-eadránaí ar cuireadh eadránaí eile ina ionad dá fheidhmeanna nó dá feidhmeanna a chomhlíonadh, mura gcinnfidh an binse eadrána a mhalairt.

AIRTEAGAL II.6

Eisiamh dliteanais

Ach amháin i gcásanna ina ndéantar éagóir d'aon ghnó nó mórfhaillí, diúltaíonn na páirtithe, a mhéid is féidir a cheadaítear leis an dlí is infheidhme, aon chaingean i gcoinne na n-eadránaithe maidir le haon ghníomh nó neamhghníomh a bhaineann leis an eadráin.

CAIBIDIL III

IMEACHTAÍ EADRÁNA

AIRTEAGAL III.1

Forálacha ginearálta

1. Is é dáta bunaithe an bhinse eadrána an dáta ar ghlac an t-eadránaí deiridh lena cheapachán nó lena ceapachán.
2. Áiritheoidh an binse eadrána go gcaithfear go cothrom leis na páirtithe agus, ag céim chuí de na himeachtaí, go mbeidh deis leordhóthanach ag gach ceann acu a gcearta a dhearbhu agus a gcás a chur i láthair. Seolfaidh an binse eadrána na himeachtaí ar shlí a sheachnóidh moilleanna agus caiteachas nach bhfuil gá leis agus a áiritheoidh go socrófar an díospóid idir na páirtithe.
3. Eagrófar éisteacht, mura gcinnfidh an binse eadrána a mhalairt, tar éis na páirtithe a éisteacht.
4. Nuair a chuirfidh páirtí teachtaireacht chuig an mbinse eadrána, déanfaidh sé amhlaidh tríd an mBiúró Idirnáisiúnta agus cuirfidh sé cóip chuig an bpáirtí eile an tráth céanna. Seolfaidh an Biúró Idirnáisiúnta cóip den teachtaireacht sin chuig gach duine de na headránaithe.

AIRTEAGAL III.2

Áit eadrána

Is í an Háig an áit eadrána. Féadfaidh an binse eadrána, más gá sin in imthosca eisceachtúla, teacht le chéile in aon áit eile is cuí leis dá chuid pléití.

AIRTEAGAL III.3

Teanga

1. Is iad an Fhraincis agus an Béarla teangacha na n-imeachtaí.
2. Féadfaidh an binse eadrána a ordú go mbeidh aistriúchán go ceann de theangacha na n- imeachtaí ag gabháil leis na doiciméid uile atá i gceangal leis an ráiteas éilimh nó leis an ráiteas cosanta agus leis na doiciméid bhreise uile a tháirgtear le linn na n- imeachtaí, arna gcur isteach ina dteanga bhunaidh.

AIRTEAGAL III.4

Ráiteas éilimh

1. Seolfaidh an t-iarratasóir a ráiteas éilimh i scríbhinn chuig an gcosantóir agus chuig an mbinse tríd an mBiúro Idirnáisiúnta, laistigh den teorainn ama arna socrú ag an mbinse eadrána. Féadfaidh an t-iarratasóir cinneadh a dhéanamh a fhógra eadrána dá dtagraítear in Airteagal I.4 a mheas mar ráiteas éilimh, ar choinníoll go gcomhlíonann sé na coinníollacha i míreanna 2 agus 3 den Airteagal seo freisin.

2. Beidh an fhaisnéise seo a leanas sa ráiteas éilimh:

(a) an fhaisnéis a leagtar amach i bpointí (b) go (f) d'Airteagal I.4(3);

(b) ráiteas fíoras a cuireadh isteach mar thaca leis an éileamh; agus

(c) na hargóintí dlíthiúla a cuireadh chun cinn mar thaca leis an éileamh.

3. Beidh ag gabháil leis an ráiteas éilimh, a mhéid is féidir, aon doiciméad agus aon fhianaise eile a bheidh luaite ag an iarratasóir nó ba cheart tagairt a dhéanamh dóibh ann. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(3) den Phrótacal, beidh faisnéis sa ráiteas éilimh freisin, a mhéid is féidir, maidir leis an ngá atá le tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

AIRTEAGAL III.5

Ráiteas cosanta

1. Seolfaidh an cosantóir an ráiteas cosanta i scríbhinn chuig an iarratasóir agus chuig an mbinse eadrána tríd an mBiúró Idirnáisiúnta, laistigh den teorainn ama arna socrú ag an mbinse eadrána. Féadfaidh an cosantóir cinneadh a dhéanamh an freagra ar an bhfógra eadrána dá dtagraítear in Airteagal I.5 a mheas mar ráiteas cosanta, ar choinníoll go gcomhlíonann an freagra ar an bhfógra eadrána na coinníollacha i mír 2 den Airteagal seo freisin.

2. Freagróidh an ráiteas cosanta do na pointí sa ráiteas éilimh a shonraítear i gcomhréir le pointí (a) go (c) d'Airteagal III.4(2) den Fhoscríbhinn seo. Beidh ag gabháil leis, a mhéid is féidir, aon doiciméad agus aon fhianaise eile a bheidh luaite ag an gcosantóir nó ba cheart tagairt a dhéanamh dóibh ann ann. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(3) den Phrótacal, beidh faisnéis sa ráiteas cosanta freisin, a mhéid is féidir, maidir leis an ngá atá le tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.
3. Sa ráiteas cosanta, nó ag céim níos déanaí sna himeachtaí eadrána má chinneann an binse eadrána go bhfuil údar le moill de bharr imthosca, féadfaidh an cosantóir frithéileamh a dhéanamh ar choinníoll go bhfuil dlínse ag an mbinse eadrána ina leith.
4. Beidh feidhm ag Airteagal III.4(2) agus (3) maidir le frithéileamh.

AIRTEAGAL III.6

Dlínse eadrána

1. Rialóidh an binse eadrána an bhfuil dlínse aige ar bhonn Airteagail 10(2) nó 11(2) den Phrótacal.
2. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(2) den Phrótacal, beidh sainordú ag an mbinse eadrána scrúdú a dhéanamh ar an gceist is cúis leis an díospóid arna hiontráil go hoifigiúil, lena réiteach, ar chlár oibre an Chomhchoiste i gcomhréir le hAirteagal 10(1) den Phrótacal.

3. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 11(2) den Phrótacal, beidh sainordú ag an mbinse eadrána a d'éist leis an bpríomhchás scrúdú a dhéanamh ar chomhréireacht na mbeart cúiteach is ábhar díospóide, lena n-áirítear i gcás ina ndearnadh na bearta sin go hiomlán nó go páirteach i gcomhaontú déthaobhach eile sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach.

4. Déanfar réamhagóid maidir le heaspa dlínse an bhinse eadrána ar a dhéanaí sa ráiteas cosanta nó, i gcás frithéilimh, sa fhreagra. Má tá páirtí tar éis eadránaí a cheapadh nó má ghlac sé páirt ina cheapachán, ní bhainfear an ceart de réamhagóid den sórt sin a dhéanamh. Déanfar an réamhagóid go rachadh an díospóid thar chumhachtaí an bhinse eadrána a luaithe a tharraingeofar an cheist anuas a líomhnaítear a théann thar a cumhachtaí le linn na n-imeachtaí eadrána. In aon chás, féadfaidh an binse eadrána réamhagóid a cheadú a dhéanfar tar éis don teorainn ama atá leagtha síos dul in éag má chreideann sé go raibh cúis bhailí leis an moill.

5. Féadfaidh an binse eadrána rialú a thabhairt ar an réamhagóid dá dtagraítear i mír 4 trí dhéileáil léi mar réamhcheist nó sa chinneadh ar shubstaint an cháis.

AIRTEAGAL III.7

Aighneachtaí eile i scríbhinn

Déanfaidh an binse eadrána, tar éis dó dul i gcomhairle leis na páirtithe, breith a thabhairt ar na haighneachtaí eile i scríbhinn, i dteannta an ráitis éilimh agus an ráitis cosanta, a dhéanfaidh nó a fhéadfaidh na páirtithe a chur isteach agus socróidh sé an teorainn ama lena gcur isteach.

AIRTEAGAL III.8

Teorainneacha ama

1. Ní rachaidh na teorainneacha ama arna socrú ag an mbinse eadrána chun na doiciméid i scríbhinn a chur in iúl, lena n-áirítear an ráiteas éilimh agus an ráiteas cosanta, thar 90 lá, mura gcomhaontóidh na páirtithe a mhalairt.
2. Déanfaidh an binse eadrána a chinneadh críochnaitheach laistigh de 12 mhí ó dháta a bhunaithe. In imthosca eisceachtúla a bhfuil deacracht ar leith ag baint leo, féadfaidh an binse eadrána síneadh suas le 3 mhí bhreise a chur leis an tréimhse sin.
3. Déanfar na teorainneacha ama a leagtar síos i míreanna 1 agus 2 a laghdú faoina leath:
 - (a) arna iarraidh sin don iarratasóir nó don chosantóir, más rud é, laistigh de 30 lá tar éis an iarraidh sin a fháil, go rialaíonn an binse eadrána, tar éis an páirtí eile a éisteacht, go bhfuil práinn leis an gcás; nó
 - (b) má chomhaontaíonn na páirtithe amhlaidh.
4. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 11(2) den Phrótacal, déanfaidh an binse eadrána a chinneadh críochnaitheach laistigh de 6 mhí ón dáta ar tugadh fógra faoi na bearta cúiteacha i gcomhréir le hAirteagal 11(1) den Phrótacal.

AIRTEAGAL III.9

Ábhair arna dtarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh

1. Le linn Airteagal 7 agus Airteagal 10(3) den Phrótacal a chur i bhfeidhm, déanfaidh an binse eadrána tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

2. Féadfaidh an binse eadrána tarchur a dhéanamh chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh tráth ar bith sna himeachtaí, ar choinníoll go bhfuil an binse eadrána in ann cúlra dlíthiúil agus fíorasach an cháis a shainiú beacht go leor, mar aon leis na ceisteanna dlí a tharraingítear anuas ann.

Cuirfear na himeachtaí os comhair an bhinse eadrána ar fionraí go dtí go mbeidh a rialú tugtha ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

3. Féadfaidh gach páirtí iarraidh réasúnaithe a chur chuig an mbinse eadrána chun tarchur a dhéanamh chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh. Diúltóidh an binse eadrána d'iarraidh den sórt sin má mheasann sé nach gcomhlíontar na coinníollacha maidir le tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh dá dtagraítear i mír 1. Má dhiúltaíonn an binse eadrána d'iarraidh páirtí ar tharchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, tabharfaidh sé cúiseanna lena chinneadh sa bhreith ar shubstaint an cháis.

4. Déanfaidh an binse eadrána tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh trí bhíthin fógra. Beidh an fhaisnéis seo a leanas, ar a laghad, san fhógra:

- (a) tuairisc ghairid ar an díospóid;
- (b) gníomh dlí nó gníomhartha dlí an Aontais agus/nó foráil nó forálacha an Chomhaontaithe atá i gceist; agus
- (c) coincheap dhlí an Aontais atá le léirmhíniú i gcomhréir le hAirteagal 7(2) den Phrótacal.

Tabharfaidh an binse eadrána fógra faoin tarchur chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chuig na páirtithe.

5. Cuirfidh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i bhfeidhm, de réir analaí, na rialacha nós imeachta inmheánacha is infheidhme maidir le feidhmiú a dlínse chun réamhrialú a dhéanamh ar léirmhíniú na gConarthaí agus na ngníomhartha arna ndéanamh ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais.

6. Na gníomhairí agus na dlíodóirí atá údaraithe ionadaíocht a dhéanamh do na páirtithe os comhair an bhinse eadrána de bhun Airteagail I.4, I.5, III.4 agus III.5, údarófar dóibh ionadaíocht a dhéanamh ar na páirtithe os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

AIRTEAGAL III.10

Bearta idirlinne

1. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 11(2) den Phrótacal, féadfaidh ceachtar páirtí, ag céim ar bith den nós imeachta eadrána, iarratas a dhéanamh ar bhearta eatramhacha arb é atá iontu na bearta cúiteacha a chur ar fionraí.

2. Sonrófar in iarratas de bhun mhír 1 ábhar na n-imeachtaí, na himthosca is cúis le práinn agus na saincheistean fíorais agus dlí lena mbunaítear cás *prima facie* le haghaidh na mbeart eatramhach arna n-iarraidh. Beidh ann an fhianaise agus na tairiscintí fianaise uile atá ar fáil chun údar a thabhairt le deonú na mbeart eatramhach.

3. Déanfaidh an páirtí a iarrann na bearta eatramhacha a iarratas a sheoladh i scríbhinn chuig an bpáirtí eile agus chuig an mbinse eadrána tríd an mBiúró Idirnáisiúnta. Socróidh an binse eadrána teorainn ama ghearr ar laistigh di a fhéadfaidh an páirtí eile sin barúlacha i scríbhinn nó ó bhéal a chur isteach.

4. Glacfaidh an binse eadrána, laistigh de 1 mhí amháin tar éis an t-iarratas dá dtagraítear i mír 1 a chur isteach, cinneadh maidir leis na bearta cúiteacha atá á gconspóid a chur ar fionraí má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:
- (a) gur deimhin leis an mbinse eadrána *prima facie* fiúntas an cháis arna chur isteach ag an bpáirtí a d'iarr na bearta eatramhacha ina iarratas;
 - (b) go measann an binse eadrána, ar feitheamh a chinnidh chríochnaithigh, go ndéanfaí díobháil thromchúiseach dholeasaithe don pháirtí a iarrann na bearta eatramhacha in éagmais na mbeart cúiteach a chur ar fionraí; agus
 - (c) gur mó an díobháil a rinneadh don pháirtí a d'iarr na bearta eatramhacha trí na bearta cúiteacha atá faoi chonspóid a chur i bhfeidhm láithreach ná an leas i gcur i bhfeidhm láithreach agus éifeachtach na mbeart sin.
5. Ní bheidh feidhm ag fionraí na n-imeachtaí dá dtagraítear sa dara fomhír d'Airteagal III.9(2) in imeachtaí de bhun an Airteagail seo.
6. Ní bheidh ach éifeacht eatramhach ag cinneadh a ghlacfaidh an binse eadrána de réir mhír 4 agus beidh sé gan dochar do chinneadh an bhinse eadrána ar shubstaint an cháis.
7. Mura rud é go socrófar leis an gcinneadh a ghlacfaidh an binse eadrána i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo dáta is luaithe le haghaidh dheireadh na fionraí, rachaidh an fhionraí in éag nuair a ghlacfar an cinneadh críochnaitheach de bhun Airteagal 11(2) den Phrótacal.

8. Chun amhras a sheachaint, chun críocha an Airteagail seo, tuigtear, le linn don bhinse eadrána leasanna an pháirtí a iarrann na bearta eatramhacha agus an pháirtí eile a bhreithniú, go gcuirfidh sé san áireamh leasanna daoine aonair agus oibreoirí eacnamaíocha na bpáirtithe, ach nach é an toradh a bheidh orthu siúd a chur san áireamh aon seasamh a dheonú do dhaoine aonair nó d'oibreoirí eacnamaíocha den sórt sin os comhair an bhinse eadrána.

AIRTEAGAL III.11

Fianaise

1. Soláthróidh gach páirtí fianaise ar na fíorais arb iad forais a éilimh nó a chosanta iad.
2. Ar iarraidh ó pháirtí, nó ar a thionscnamh féin, féadfaidh an binse eadrána faisnéis ábhartha a mheasann sé a bheith riachtanach agus iomchuí a lorg ó na páirtithe. Socróidh an binse eadrána teorainn ama do na páirtithe chun freagra a thabhairt ar a iarraidh.
3. Ar iarraidh ó pháirtí, nó ar a thionscnamh féin, féadfaidh an binse eadrána aon fhaisnéis is iomchuí leis a lorg ó aon fhoinsé. Tá sé de cheart ag an mbinse eadrána freisin tuairim saineolaithe a lorg de réir mar is iomchuí leis agus faoi réir téarmaí agus coinníollacha a chomhaontóidh na páirtithe, i gcás inarb infheidhme.
4. Aon fhaisnéis a gheobhaidh binse eadrána faoin Airteagal seo cuirfear ar fáil í do na páirtithe agus féadfaidh na páirtithe tuairimí faoin bhfaisnéis sin a chur faoi bhráid an bhinse eadrána.
5. Tar éis don bhinse eadrána tuairimí an pháirtí eile a lorg, glacfaidh sé bearta iomchuí chun aghaidh a thabhairt ar aon cheist a tharraingeoidh páirtí anuas maidir le cosaint sonraí pearsanta, rúndacht ghairmiúil agus leasanna dlisteanacha rúndachta.

6. Is é an binse eadrána a thabharfaidh breithiúnas ar inghlacthacht, ábharthacht agus neart na fianaise a tíolacadh.

AIRTEAGAL III.12

Éisteachtaí

1. Nuair nach mór éisteacht a bheith ann, déanfaidh an binse eadrána, tar éis dó dul i gcomhairle leis na páirtithe, fógra a thabhairt do na páirtithe fada go leor roimh dháta, am agus áit na héisteachta.
2. Is éisteacht phoiblí a bheidh ann, mura rud é go ndéanfaidh an binse eadrána, uaidh féin nó ar iarratas ó na páirtithe, a mhalairt a chinneadh ar chúiseanna tromaí.
3. Déanfaidh cathaoirleach an bhinse eadrána miontuairiscí gach éisteachta a tharraingt suas agus a shíniú. Is iad na miontuairiscí sin amháin a bheidh barántúil.
4. Féadfaidh an binse eadrána cinneadh a dhéanamh an éisteacht a thionól go fíorúil de réir chleachtas an Bhiúró Idirnáisiúnta. Cuirfear na páirtithe ar an eolas faoin gcleachtas sin go tráthúil. I gcásanna den sórt sin, beidh feidhm ag mír 1, *mutatis mutandis*, agus ag mír 3.

AIRTEAGAL III.13

Réamhshocrú

1. Más rud é, laistigh den teorainn ama a leagtar síos leis an bhFoscúibhinn seo nó ag an mbinse eadrána, nach mbeidh a ráiteas éilimh curtha isteach ag an iarratasóir, gan cúis leordhóthanach a thaispeáint, ordóidh an binse eadrána go gcuirfear clabhsúr leis na himeachtaí eadrána, mura mbeidh ceisteanna gan réiteach ann a bhféadfadh gá a bheith le rialú ina leith agus más cuí leis an mbinse eadrána déanamh amhlaidh.

Más rud é, laistigh den teorainn ama a leagtar síos leis an bhFoscúibhinn seo nó ag an mbinse eadrána, nach mbeidh a fhreagra ar an bhfógra eadrána nó a ráiteas cosanta curtha isteach ag an gcosantóir, gan cúis leordhóthanach a thaispeáint, ordóidh an binse eadrána go leanfar leis na himeachtaí, gan a mheas gurb ionann an mhainneachtain féin agus glacadh líomhaintí an iarratasóra.

Tá feidhm ag an dara fomhír freisin i gcás nach gcuireann an t-iarratasóir freagra ar fhrithéileamh isteach.

2. Mura dtiocfaidh páirtí, a chomórfar go cuí i gcomhréir le hAirteagal III.12(1), i láthair ag éisteacht agus mura léireoidh sé cúis leordhóthanach gan déanamh amhlaidh, féadfaidh an binse eadrána leanúint den eadráin.

3. Páirtí ar iarr an binse eadrána air go cuí tuilleadh fianaise a thabhairt ar aird, mura ndéanfaidh sé amhlaidh laistigh de na teorainneacha ama a shocraítear gan cúis leordhóthanach a thaispeáint gan déanamh amhlaidh, féadfaidh an binse eadrána rialú a thabhairt ar bhonn na fianaise a bheidh ar fáil aige.

AIRTEAGAL III.14

Dúnadh an nós imeachta

1. I gcás ina léirítear go raibh deis réasúnach ag na páirtithe a n-argóintí a chur i láthair, féadfaidh an binse eadrána dúnadh na n-imeachtaí a dhearbhu.
2. Féadfaidh an binse eadrána, má mheasann sé gur gá sin mar gheall ar imthosca eisceachtúla, cinneadh a dhéanamh ar a thionscnamh féin nó ar iarraidh ó pháirtí na himeachtaí a athoscailt tráth ar bith sula mbeidh a chinneadh déanta aige.

CAIBIDIL IV

CINNEADH

AIRTEAGAL IV.1

Cinntí

Féachfaidh an binse eadrána lena chinntí a dhéanamh de chomhthoil. Más rud é, áfach, nach féidir cinneadh a dhéanamh de chomhthoil, is é tromlach na n-eadránaithe a dhéanfaidh cinneadh an bhinse eadrána.

AIRTEAGAL IV.2

Foirm agus éifeacht chinneadh an bhinse eadrána

1. Féadfaidh an binse eadrána cinntí ar leithligh a dhéanamh ar cheisteanna éagsúla ag tráthanna éagsúla.
2. Eiseofar gach cinneadh i scríbhinn agus luafar iontu na cúiseanna ar a bhfuil siad bunaithe. Beidh siad críochnaitheach agus ina gceangal ar na páirtithe.
3. Síneoidh na headránaithe cinneadh an bhinse eadrána , beidh ann an dáta a rinneadh é agus luafar ann an áit eadrána. Cuirfidh an Biúró Idirnáisiúnta cóip den chinneadh arna shíniú ag na headránaithe in iúl do na páirtithe.
4. Déanfaidh an Biúró Idirnáisiúnta cinneadh an bhinse eadrána a phoibliú.

Le linn don Bhiúró Idirnáisiúnta cinneadh an bhinse eadrána a phoibliú, urramóidh sé na rialacha ábhartha maidir le cosaint sonraí pearsanta, rúndacht ghairmiúil agus leasanna dlisteanacha rúndachta.

Beidh na rialacha dá dtagraítear sa dara fomhír comhionann le haghaidh na gcomhaontuithe déthaobhacha uile i réimsí an mhargaidh inmheánaigh ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach agus le haghaidh an Chomhaontaithe maidir le sláinte, an Chomhaontaithe maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta agus an Chomhaontaithe maidir le ranníocaíocht thráthrialta airgeadais na hEilvéise. Déanfaidh an Comhchoiste na rialacha sin a ghlacadh agus a thabhairt cothrom le dáta le cinneadh chun críocha an Chomhaontaithe.

5. Comhlíonfaidh na páirtithe cinntí uile an bhinse eadrána gan mhoill.

6. Sna cásanna dá dtagraítear in Airteagal 10(2) den Phrótacal, tar éis don bhinse eadrána tuairim na bpáirtithe a fháil, socróidh sé teorainn ama réasúnach sa chinneadh ar shubstaint an cháis chun a chinneadh a chomhlíonadh i gcomhréir le hAirteagal 10(5) den Phrótacal agus nósanna imeachta inmheánacha na bpáirtithe á gcur san áireamh.

AIRTEAGAL IV.3

An dlí is infheidhme, rialacha maidir le léiriú, idirghabhálaí

1. Is éard atá sa dlí is infheidhme an Comhaontú, gníomhartha dlí an Aontais dá dtagraítear ann, chomh maith le haon riail eile den dlí idirnáisiúnta atá ábhartha maidir le cur i bhfeidhm na n-ionstraimí sin.
2. Déanfaidh an binse eadrána cinneadh i gcomhréir leis na rialacha maidir le léiriú dá dtagraítear in Airteagal 7 den Phrótacal.
3. Cinntí roimh ré arna nglacadh ag comhlacht um réiteach díospóidí maidir le comhréireacht beart cúiteach faoi chomhaontú déthaobhach eile i measc na gcinntí sin dá dtagraítear in Airteagal 11(1) den Phrótacal, beidh siad ina gceangal ar an mbinse eadrána.
4. Ní cheadófar don bhinse eadrána cinneadh a dhéanamh mar idirghabhálaí ná *ex aequo et bono*.

AIRTEAGAL IV.4

Réiteach arna chomhaontú go frithpháirteach nó cúiseanna eile chun an nós imeachta a dhúnadh

1. Féadfaidh na páirtithe, tráth ar bith, réiteach ar a ndíospóid a chomhaontú go frithpháirteach. Cuirfidh siad aon réiteach den sórt sin in iúl go comhpháirteach don bhinse eadrána. Má éilítear formheas leis an réiteach de bhun nósanna imeachta intíre ábhartha ceachtar páirtí, déanfar tagairt san fhógra don cheanglas sin, agus cuirfear an nós imeachta eadrána ar fionraí. Mura gá formheas den sórt sin, nó nuair a bheidh fógra tugtha faoi thabhairt chun críche aon nós imeachta intíre den sórt sin, déanfar an nós imeachta eadrána a dhúnadh.

2. Más rud é, le linn imeachtaí, go gcuirfidh an t-iarratasóir in iúl i scríbhinn don bhinse eadrána nach mian leis na himeachtaí a shaothrú tuilleadh, agus más rud é, ar an dáta a gheobhaidh an binse eadrána an chumarsáid sin, nach bhfuil aon bheart déanta fós ag an gcosantóir sna himeachtaí, eiseoidh an binse eadrána ordú ina dtaifeadfar go hoifigiúil clabhsúr na n-imeachtaí. Déanfaidh an binse eadrána cinneadh maidir leis na costais, a íocfaidh an t-iarratasóir, má dhealraíonn sé go bhfuil údar leis sin de bharr iompar an pháirtí sin.

3. Más rud é, sula ndéantar cinneadh an bhinse eadrána, go dtagann an binse eadrána ar an gconclúid go bhfuil sé gan chiall nó dodhéanta leanúint de na himeachtaí ar aon chúis seachas na cúiseanna dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2, cuirfidh an binse eadrána in iúl do na páirtithe go bhfuil sé ar intinn aige ordú a eisiúint lena gcuirfear clabhsúr leis na himeachtaí.

Níl feidhm ag an gcéad fhomhír i gcás ina bhfuil ceisteanna gan réiteach ann ar féidir gur gá rialú ina leith agus más cuí leis an mbinse eadrána déanamh amhlaidh.

4. Cuirfidh an binse eadrána in iúl do na páirtithe cóip den ordú lena gcuirtear clabhsúr leis na himeachtaí eadrána nó den chinneadh a rinneadh trí chomhaontú idir na páirtithe, agus í sínithe ag na headránaithe. Beidh feidhm ag Airteagal IV.2(2) go (5) maidir le cinntí eadrána a ghlacfar trí chomhaontú idir na páirtithe.

AIRTEAGAL IV.5

Cinneadh an bhinse eadrána a cheartú

1. Laistigh de 30 lá tar éis cinneadh an bhinse eadrána a fháil, féadfaidh páirtí, trí fhógra a thabhairt don pháirtí eile agus don bhinse eadrána tríd an mBiúró Idirnáisiúnta, a iarraidh ar an mbinse eadrána aon earráid sa ríomh, aon earráid chléireachais nó chló, nó aon earráid nó easnamh dá samhail a cheartú i dtéacs chinneadh an bhinse eadrána. I gcás ina measfaidh sé go bhfuil údar cuí leis an iarraidh, déanfaidh an binse eadrána an ceartú laistigh de 45 lá tar éis dó an iarraidh a fháil. Ní bheidh éifeacht fionraíochta ag an iarraidh ar an teorainn ama dá bhforáiltear in Airteagal IV.2(6).
2. Féadfaidh an binse eadrána, laistigh de 30 lá tar éis dó a chinneadh a chur in iúl, na ceartúcháin dá dtagraítear i mír 1 a dhéanamh ar a thionscnamh féin.
3. Déanfar na ceartúcháin dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo i scríbhinn agus beidh siad ina gcuid dhílis den chinneadh. Beidh feidhm ag Airteagal IV.2(2) go (5).

AIRTEAGAL IV.6

Táillí eadránaithe

1. Beidh na táillí dá dtagraítear in Airteagal IV.7 réasúnta, agus castacht an cháis, an t-am a chaitheann na headránaithe air agus na cúinsí ábhartha eile go léir á gcur san áireamh.
2. Déanfar liosta de chúiteamh laethúil agus de na huaireanta uasta agus íosta, a bheidh i gcoiteann ag gach comhaontú déthaobhach sna réimsí a bhaineann leis an margadh inmheánach ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach chomh maith leis an gComhaontú maidir le sláinte, an Comhaontú maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta agus an Comhaontú maidir le ranníocaíocht thráthrialta airgeadais na hEilvéise, a bhunú agus a thabhairt cothrom le dáta nuair is gá. Déanfaidh an Comhchoiste an liosta sin a ghlacadh agus a thabhairt cothrom le dáta le cinneadh chun críocha an Chomhaontaithe.

AIRTEAGAL IV.7

Costais

1. Iompróidh gach páirtí a chostais féin agus leath de chostais an bhinse eadrána.
2. Socróidh an binse eadrána a chostais ina chinneadh ar shubstaint an cháis. Ní áireofar ar na costais sin ach an méid seo a leanas:
 - (a) táillí na n-eadránaithe, a luafar ar leithligh le haghaidh gach eadránaí agus a shocróidh an binse eadrána féin i gcomhréir le hAirteagal IV.6;
 - (b) costais taistil agus costais eile arna dtabhú ag na headránaithe; agus

(c) táillí agus costais an Bhiúró Idirnáisiúnta.

3. Beidh na costais dá dtagraítear i mír 2 réasúnach, agus an méid atá faoi dhíospóid, castacht na díospóide, an t-am a chaith na headránaithe agus aon saineolaí arna cheapadh ag an mbinse eadrána uirthi agus aon toisc ábhartha eile á gcur san áireamh.

AIRTEAGAL IV.8

Costais a thaisceadh

1. Ag tús na headrána, féadfaidh an Biúró Idirnáisiúnta a iarraidh ar na páirtithe méid comhionann a thaisceadh mar réamhíocaíocht le haghaidh na gcostas dá dtagraítear in Airteagal IV.7(2).

2. Le linn na n-imeachtaí eadrána, féadfaidh an Biúró Idirnáisiúnta taiscí atá forlíontach leo siúd dá dtagraítear i mír 1 a iarraidh ar na páirtithe.

3. Déanfar na méideanna uile arna dtaisceadh ag na páirtithe i gcur i bhfeidhm an Airteagail seo a íoc leis an mBiúró Idirnáisiúnta agus íocfaidh sé amach iad chun na costais a tabhaíodh iarbhír a chumhdach, lena n-áirítear, go háirithe, na táillí arna n-íoc leis na headránaithe agus leis an mBiúró Idirnáisiúnta.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

AIRTEAGAL V.1

Leasuithe

Féadfaidh an Comhchoiste, le cinneadh, leasuithe ar an bhFoscúbhinn seo a ghlacadh.

PRÓTACAL INSTITIÚIDEACH
A GHABHANN LEIS AN gCOMHAONTÚ IDIR
AN COMHPHOBAL EORPACH
AGUS CÓNAIDHM NA hEILVÉISE
MAIDIR LE hAERIOMPAR

TÁ AN tAONTAS EORPACH, dá ngairtear ‘an tAontas’ anseo feasta,

de pháirt, agus

CÓNAIDHM NA hEILVÉISE, dá ngairtear ‘an Eilvéis’ anseo feasta,

den pháirt eile,

dá ngairtear ‘Páirtí Conarthach’ ina n-aonar anseo feasta agus dá ngairtear na ‘Páirtithe Conarthacha’ i gcomhpháirt anseo feasta,

ARB É IS AIDHM dóibh rannpháirtíocht na hEilvéise agus a gnóthas i margadh inmheánach an Aontais a neartú agus a dhoimhniú, ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach ar bhonn an Chomhaontaithe idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar, arna dhéanamh i Lucsamburg an 21 Meitheamh 1999 (dá ngairtear an ‘Comhaontú’ anseo feasta);

Á AITHINT DÓIBH go n-éilíonn feidhmiú cuí agus aonchineálacht i réimsí an mhargaidh inmheánaigh ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach cothrom iomaíochta don iomaíocht idir gnóthais na hEilvéise agus gnóthais an Aontais bunaithe ar rialacha substainteacha agus ar rialacha nós imeachta atá coibhéiseach leo siúd a bhfuil feidhm acu sa mhargadh inmheánach a mhéid a bhaineann le Státchabhair;

AG ATHDHEARBHÚ dóibh neamhspleáchas na bPáirtithe Conarthacha agus ról agus inniúlachtaí a n-institiúidí agus, a mhéid a bhaineann leis an Eilvéis, urraim do na prionsabail a eascraíonn as a hord bunreachtúil, lena n-áirítear daonlathas díreach, scaradh na gcumhachtaí, agus feidearálachas,

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

AIRTEAGAL 1

Cuspóirí

Is iad cuspóirí an Phrótacail seo cothrom iomaíochta a áirithiú don iomaíocht idir gnóthais an Aontais agus na hEilvéise i réimsí an mhargaidh inmheánaigh a thagann faoi raon feidhme an Chomhaontaithe agus feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh a ráthú trí rialacha substainteacha agus nós imeachta a leagan síos maidir le Státchabhair.

AIRTEAGAL 2

Ceangal leis an gComhaontú

1. Is cuid dhílis den Chomhaontú iad an Prótacal seo agus na hIarscríbhinní a ghabhann leis. Ní athróidh siad raon feidhme ná cuspóirí an Chomhaontaithe.
2. Aisghairtear Airteagail 13 agus 14 den Chomhaontú.
3. Ní bheidh feidhm ag Airteagal 12(2) den Chomhaontú chun críocha an Phrótacail seo.

AIRTEAGAL 3

Státchabhair

1. Ach amháin mar a fhoráiltear a mhalairt sa Chomhaontú, aon chabhair a thabharfaidh an Eilvéis nó Ballstáit den Aontas nó a thabharfar trí acmhainní Stáit i bhfoirm ar bith, agus a bhéarfadh nó is baolach a bhéarfadh saobhadh ar iomaíocht trí thaobhú le gnóthais áirithe nó le táirgeadh earraí áirithe, beidh sí ar neamhréir le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh, a mhéid a dhéanann sí difear don trádáil idir na Páirtithe Conarthacha faoi raon feidhme an Chomhaontaithe.
2. Beidh an méid seo a leanas comhoiriúnach d'oibriú cuí an mhargaidh inmheánaigh:
 - (a) cabhair de chineál comhdhaonnach do thomhaltóirí aonair, ar choinníoll go dtugtar an chabhair sin gan idirdhealú maidir le tionscnamh na dtáirgí lena mbaineann;
 - (b) cabhair chun an damáiste a dhéanann tubaiste nádúrtha nó tarluithe eisceachtúla a chur ina gceart;
 - (c) na bearta a leagtar amach i Roinn A d'Iarscríbhinn I.
3. Féadfar a mheas go bhfuil na nithe seo a leanas i gcomhréir le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh:
 - (a) cabhair chun forbairt eacnamaíoch ceantair ina bhfuil an caighdeán maireachtála an íseal nó ina bhfuil dífhostaíocht thromchúiseach a chur chun cinn;
 - (b) cabhair chun cur i gcrích tionscadail thábhachtaigh ar mhaithe le leas na hEorpa i gcoitinne, nó ar mhaithe le leas coiteann na bPáirtithe Conarthacha a chur chun cinn, nó chun suaitheadh tromchúiseach i ngeilleagar Ballstáit den Aontas nó na hEilvéise a leigheas;

- (c) cabhair chun forbairt gníomhaíochtaí eacnamaíocha áirithe nó limistéar eacnamaíoch áirithe a éascú, i gcás nach ndéanann an chabhair sin dochar do dhálaí trádála a mhéid a bheadh contrártha do leas na bPáirtithe Conarthacha;
 - (d) cabhair chun cultúr agus caomhnú na hoidhreachta a chur chun cinn i gcás nach ndéanann an chabhair sin difear do dhálaí trádála ná d'iomaíocht a mhéid a bheadh bunoscionn le leas na bPáirtithe Conarthacha;
 - (e) na catagóirí cabhrach a leagtar amach i Roinn B d'Iarscríbhinn I.
4. Maidir le cabhair a dheonaítear i gcomhréir le Roinn C d'Iarscríbhinn I, toimhdeofar go bhfuil sí comhoiriúnach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh agus beidh díolúine aici ó na ceanglais maidir le fógra a thabhairt faoi Airteagal 4.
5. Cabhair arna deonú do ghnóthais arb é a gcúram seirbhís lena ngabhann leas eacnamaíoch ginearálta a oibriú nó seirbhísí de chineál monaplachta fiosaí, beidh sí faoi réir na rialacha sa Phrótacal seo, a mhéid nach dtiocfaidh de na rialacha sin a chur i bhfeidhm bac ar chomhlíonadh, le dlí nó le gníomh, na gcúraimí áirithe a sannadh dóibh. Níor cheart difear a dhéanamh d'fhorbairt na trádála a mhéid a bheadh contrártha do leas na bPáirtithe Conarthacha.
6. Ní bheidh feidhm ag an bPrótacal seo maidir le cabhair i gcás inarb ionann an méid a dheonaítear do ghnóthas aonair le haghaidh gníomhaíochtaí faoi raon feidhme an Chomhaontaithe agus cabhair *de minimis* mar a leagtar amach i Roinn D d'Iarscríbhinn I.
7. Féadfaidh an Comhchoiste cinneadh a dhéanamh Ranna A agus B d'Iarscríbhinn I a thabhairt cothrom le dáta trí bhearta a shonrú a bheidh comhoiriúnach, nó catagóirí cabhrach a d'fhéadfaí a mheas a bheith comhoiriúnach, le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh.

AIRTEAGAL 4

Faireachas

1. Chun críocha Airteagal 1, déanfaidh an tAontas, i gcomhréir le dáileadh na n-inniúlachtaí idir an tAontas agus a Bhallstáit, agus an Eilvéis, i gcomhréir lena ord bunreachtúil inniúlachtaí, maoirseacht ar chur i bhfeidhm na rialacha maidir leis an státchabhair ina gcríoch féin i gcomhréir leis an bPrótacal seo.
2. Chun críocha an Prótacal seo a chur chun feidhme, coinneoidh an tAontas córas faireachais Státchabhrach ar bun i gcomhréir le hAirteagail 93, 106, 107 agus 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh mar a fhorlíontar le gníomhartha dlí an Aontais i réimse na Státchabhrach agus le gníomhartha dlí de chuid an Aontais a bhaineann le Státchabhair in earnáil an aeriompair a liostaítear i bpointe 1 de Roinn A d'Iarscríbhinn II.
3. Chun críocha chur chun feidhme an Phrótacail seo, déanfaidh an Eilvéis, laistigh de 5 bliana ó theacht i bhfeidhm an Phrótacail seo, córas faireachais Státchabhrach a bhunú agus a choinneáil ar bun lena n-áiritheofar i gcónaí leibhéal faireachais agus forfheidhmithe atá coibhéiseach leis an leibhéal atá i bhfeidhm san Aontas, mar a leagtar amach i mír 2, lena n-áirítear an méid seo a leanas:
 - (a) údarás faireachais neamhspleách; agus
 - (b) nósanna imeachta chun a áirithiú go ndéanfaidh an t-údarás faireachais athbhreithniú ar chomhoiriúnacht na cabhrach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh, lena n-áirítear an méid seo a leanas:
 - (i) réamhfhógra a thabhairt don údarás faireachais maidir le cabhair phleanáilte;
 - (ii) measúnú arna dhéanamh ag an údarás faireachais ar chabhair faoina dtugtar fógra agus ar a inniúlacht athbhreithniú a dhéanamh ar chabhair nár tugadh fógra ina leith;
 - (iii) agóid a dhéanamh os comhair an údaráis bhreithiúnaigh inniúil, le héifeacht fionraíochta ón uair a bheidh an gníomh inchonspóide, maidir le cabhair a mheasann an t-údarás

faireachais a bheith ar neamhréir le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh; agus

- (iv) aisghabháil, lena n-áirítear ús, cabhrach a deonaíodh agus a cinneadh a bheith ar neamhréir le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh.

4. I gcomhréir le hord bunreachtúil inniúlachtaí na hEilvéise, níl feidhm ag mír 3, pointe (b), (iii) agus (iv) maidir le gníomhartha de chuid Thionól Cónaidhme na hEilvéise ná de chuid Chomhairle Chónaidhme na hEilvéise.

5. I gcás nach féidir le húdarás faireachais na hEilvéise agóid a dhéanamh i gcoinne chabhair Thionól Cónaidhme na hEilvéise nó chabhair Chomhairle Chónaidhme na hEilvéise os comhair údarás breithiúnach, mar gheall ar a theorainneacha inniúlachta faoi ord bunreachtúil na hEilvéise, déanfaidh sé agóid in aghaidh chur i bhfeidhm na cabhrach sin ag údaráis eile i ngach cás sonrach. Má chinneann an t-údarás breithiúnach nach bhfuil an chabhair sin comhoiriúnach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh, cuirfidh údaráis bhreithiúnacha agus riaracháin inniúla na hEilvéise an cinneadh sin san áireamh agus measúnú á dhéanamh acu ar cé acu ba cheart nó nár cheart an chabhair sin a chur i bhfeidhm sa chás atá os a gcomhair.

AIRTEAGAL 5

Cabhair atá ann cheana

1. Ní bheidh feidhm ag Airteagal 4(3), pointe (b) maidir le cabhair atá ann cheana, lena n-áirítear scéimeanna cabhrach agus cabhair aonair.
2. Chun críocha an Phrótacail seo, áireofar sa chabhair atá ann cheana cabhair arna deonú roimh theacht i bhfeidhm an Phrótacail seo agus laistigh de thréimhse 5 bliana ón dáta sin.

3. Laistigh de 12 mhí ó dháta bunaithe an chórais faireachais de bhun Airteagal 4(3), gheobhaidh an t-údarás faireachais forléargas ar na scéimeanna cabhrach atá ann cheana laistigh de raon feidhme an Chomhaontaithe atá fós i bhfeidhm agus déanfaidh sé measúnú *prima facie* ar na scéimeanna sin in aghaidh na gcritéar a leagtar amach in Airteagal 3.
4. Beidh gach scéim cabhrach atá ann cheana san Eilvéis faoi réir athbhreithniú leanúnach ag an údarás faireachais maidir lena gcomhoiriúnacht le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh de bhun mhíreanna 5, 6 agus 7.
5. Má mheasann an t-údarás faireachais nach bhfuil scéim cabhrach atá ann cheana comhoiriúnach, nó nach bhfuil sí comhoiriúnach a thuilleadh, le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh, cuirfidh sé na húdaráis inniúla ar an eolas faoin oibleagáid an Prótacal seo a chomhlíonadh. Má dhéantar scéim cabhrach den sórt sin a leasú nó a fhoirceannadh, cuirfidh na húdaráis inniúla an t-údarás faireachais ar an eolas.
6. Má mheasann an t-údarás faireachais go bhfuil na bearta arna ndéanamh ag na húdaráis inniúla iomchuí chun comhoiriúnacht na scéime cabhrach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú, foilseoidh sé na bearta sin.
7. D'ainneoin mhír 1 den Airteagal seo, má mheasann an t-údarás faireachais go bhfuil an scéim cabhrach fós ar neamhréir le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh, foilseoidh an t-údarás faireachais a mheasúnú agus cuirfidh sé i gcoinne chur i bhfeidhm na scéime cabhrach sin i ngach cás sonrach, i gcomhréir le hAirteagal 4(3), pointe (b)(iii), agus Airteagal 4(5).
8. Chun críocha an Phrótacail seo, má leasaítear scéim cabhrach atá ann cheana ar bhealach a dhéanfaidh difear do chomhoiriúnacht na cabhrach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh, measfar gur cabhair nua í an chabhair agus, dá bhrí sin, beidh sí faoi réir Airteagal 4(3), pointe (b).

AIRTEAGAL 6

Trédhearcacht

1. Maidir le cabhair a dheonaítear ina gcríoch, áiritheoidh na Páirtithe Conarthacha trédhearcacht. I gcás an Aontais, beidh trédhearcacht bunaithe ar rialacha substainteacha agus ar rialacha nós imeachta a bhfuil feidhm acu san Aontas maidir le Státchabhair faoi raon feidhme an Chomhaontaithe. I gcás na hEilvéise, beidh trédhearcacht bunaithe ar rialacha substainteacha agus ar rialacha nós imeachta atá coibhéiseach leo siúd a bhfuil feidhm acu san Aontas maidir le Státchabhair faoi raon feidhme an Chomhaontaithe.
2. Áiritheoidh gach Páirtí Conarthach, maidir lena chríoch agus mura bhforáiltear a mhalairt sa Phrótacal seo, go bhfoilseofar na nithe seo a leanas:
 - (a) cabhair a deonaíodh;
 - (b) tuairimí nó cinntí a údarás faireachais;
 - (c) rialuithe na n-údarás breithiúnach inniúil maidir le comhoiriúnacht na cabhrach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh; agus
 - (d) treoirlínte agus teachtaireachtaí arna gcur i bhfeidhm ag a húdaráis faireachais.

AIRTEAGAL 7

Téarmaí comhair

1. Oibreoidh na Páirtithe Conarthacha i gcomhar agus malartóidh siad faisnéis maidir le Státchabhair, faoi réir a ndlíthe féin agus na n-acmhainní a bheidh ar fáil.
2. Chun na rialacha substainteacha maidir le Státchabhair agus forbairt chomhchuí na rialacha sin a chur chun feidhme, a chur i bhfeidhm agus a léirmhíniú go haonfhoirmeach:
 - (a) oibreoidh na Páirtithe Conarthacha i gcomhar le chéile agus rachaidh siad i gcomhairle le chéile maidir leis na treoirlínte agus na teachtaireachtaí ábhartha dá dtagraítear i Roinn B d'Iarscríbhinn II; agus
 - (b) tabharfaidh údaráis faireachais na bPáirtithe Conarthacha socruithe i gcrích maidir le malartú tráthrialta faisnéise, lena n-áirítear maidir leis na himpleachtaí do chur i bhfeidhm na rialacha maidir le cabhair atá ann cheana.

AIRTEAGAL 8

Comhairliúcháin

1. Arna iarraidh sin do Pháirtí Conarthach, rachaidh na Páirtithe Conarthacha i gcomhairle le chéile, laistigh den Chomhchoiste, maidir le hábhair a bhaineann le cur chun feidhme an Phrótacail seo.
2. I gcás forbairtí a bhaineann le leasanna tábhachtacha Páirtí Chonarthaigh a d'fhéadfadh difear a dhéanamh d'oibriú an Phrótacail seo, tiocfaidh an Comhchoiste le chéile, arna iarraidh sin do Pháirtí Conarthach, ar ardleibhéal iomchuí laistigh de 30 lá ón iarraidh sin chun an t-ábhar a phlé.

AIRTEAGAL 9

Gníomhartha dlí a chomhtháthú

1. D'ainneoin Airteagal 5 den Phrótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hAeriompar (dá ngairtear an 'Prótacal Institiúideach' anseo feasta), chun críocha Airteagal 3(4) agus (6) agus Airteagal 4(2) agus (3), agus chun deimhneacht dhlíthiúil agus aonchineálacht an dlí a ráthú i réimsí an mhargaidh inmheánaigh ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach de bhua an Chomhaontaithe, áiritheoidh an Eilvéis agus an tAontas go ndéanfar gníomhartha dlí an Aontais arna nglacadh sna réimsí a chumhdaítear le Ranna C agus D d'Iarscríbhinn I chomh maith le Roinn A d'Iarscríbhinn II a chomhtháthú sna hIarscríbhinní sin a luaithe is féidir tar éis a nglactha.
2. Nuair a ghlacfaidh an tAontas gníomh dlí sa réimse a chumhdaítear le Ranna C agus D d'Iarscríbhinn I nó le Roinn A d'Iarscríbhinn II, cuirfidh sé an Eilvéis ar an eolas faoi sin a luaithe is féidir tríd an gComhchoiste. Arna iarraidh sin do cheachtar de na Páirtithe Conarthacha, malartóidh an Comhchoiste tuairimí maidir leis an ábhar sin.
3. Gníomhóidh an Comhchoiste i gcomhréir le mír 1 trí chinneadh a ghlacadh a luaithe is féidir chun Roinn C agus Roinn D d'Iarscríbhinn I agus Roinn A d'Iarscríbhinn II a leasú, lena n-áirítear na hoiriúnuithe is gá.
4. Faoi réir Airteagal 6 den Phrótacal Institiúideach, tiocfaidh cinntí an Chomhchoiste de bhun mhír 3 den Airteagal seo i bhfeidhm láithreach, ach ní thiocfaidh siad i bhfeidhm i gcás ar bith roimh an dáta a thiocfaidh an gníomh dlí comhfhreagrach de chuid an Aontais chun bheith infheidhme san Aontas.

AIRTEAGAL 10

Teacht i bhfeidhm

1. Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha an Prótacal seo a dhaingniú nó a fhormheas i gcomhréir lena nósanna imeachta féin. Tabharfaidh gach Páirtí Conarthach fógra don Pháirtí Conarthach eile faoi chur i gcrích na nósanna imeachta inmheánacha is gá do theacht i bhfeidhm an Phrótacal seo.
2. Tiocfaidh an Prótacal seo i bhfeidhm an chéad lá den dara mí tar éis an fhógra dheireanaigh maidir leis na hionstraimí seo a leanas:
 - (a) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le saorghluaiseacht daoine;
 - (b) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le saorghluaiseacht daoine;
 - (c) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar;
 - (d) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haeriompar;
 - (e) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;

- (f) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (g) Prótacal maidir le Státchabhair a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hiompar earraí agus paisinéirí d'iarnród agus de bhóthar;
- (h) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le trádáil i dtáirgí talmhaíochta;
- (i) Prótacal Institiúideach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haitheantas frithpháirteach i ndáil le measúnú comhréireachta;
- (j) Prótacal Leasaitheach a ghabhann leis an gComhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le haitheantas frithpháirteach i ndáil le measúnú comhréireachta;
- (k) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le ranníocaíocht thráthrialta airgeadais na hEilvéise chun éagothromaíochtaí eacnamaíocha agus sóisialta san Aontas Eorpach a laghdú;
- (l) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, de pháirt, agus Cónaidhm na hEilvéise, den pháirt eile, maidir le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i gclár de chuid an Aontais;
- (m) Comhaontú idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise i nGníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis.

AIRTEAGAL 11

Leasú agus foirceannadh

1. Féadfar an Prótacal seo a leasú tráth ar bith trí chomhaontú frithpháirteach na bPáirtithe Conarthacha.
2. I gcás ina bhfoirceannfar an Comhaontú i gcomhréir le hAirteagal 36(3) den Chomhaontú, scoirfidh an Prótacal seo d'fheidhm a bheith aige ar an dáta dá dtagraítear in Airteagal 36(4) den Chomhaontú.
3. I gcás ina scoirfidh an Comhaontú de bheith i bhfeidhm, caomhnófar na cearta agus na hoibleagáidí a fuair daoine aonair agus gnóthais cheana féin de bhua an Chomhaontaithe roimh dháta scoir an Chomhaontaithe. Socróidh na Páirtithe Conarthacha trí chomhaontú frithpháirteach cén ghníomhaíocht a bheidh le déanamh i ndáil le cearta atá á bhfáil.

Arna dhéanamh [i/sa/san ...], an [...], i ndúblach, sa Bhéarla, sa Bhulgáiris, sa Chróitis, sa Danmhairgis, san Eastóinis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, sa Laitvis, sa Liotuáinis, sa Mháltais, san Ollainnis, sa Pholainnis, sa Phortaingéilis, sa Rómáinis, sa tSeicis, sa tSlóivéinis, sa tSlóvaicis, sa Spáinnis, sa tSualainnis agus san Ungáiris, agus tá gach téacs díobh barántúil.

Á FHIANÚ SIN, chuir na daoine thíos-sínithe, agus údar cuí acu chuige sin, a lámh leis an bPrótacal seo.

(Bloc na sínithe, amhail an méid seo a leanas, i ngach ceann de 24 theanga oifigiúla an Aontais: 'Thar ceann an Aontais Eorpaigh' agus 'Thar ceann Chónaidhm na hEilvéise')

DÍOLÚINTÍ AGUS SOILÉIRITHE

ROINN A

BEARTA ATÁ COMHOIRIÚNACH D'FHEIDHMIÚ CUÍ
AN MHARGAIDH INMHEÁNAIGH, DÁ dTAGRAÍTEAR IN AIRTEAGAL 3(2), POINTE (c)

Beidh na bearta seo a leanas comhoiriúnach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh agus ní bheidh siad faoi réir Airteagal 4(3), pointe (b):

[...].

ROINN B

CATAGÓIRÍ CABHRACH A D'FHÉADFAÍ A MHEAS A BHEITH COMHOIRIÚNACH
LE FEIDHMIÚ CUÍ AN MHARGAIDH INMHEÁNAIGH, DÁ dTAGRAÍTEAR IN
AIRTEAGAL 3(3), POINTE (e)

Féadfar a mheas go bhfuil na catagóirí cabhrach seo a leanas comhoiriúnach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh:

[...].

ROINN C

BLOCDHÍOLÚINTÍ, DÁ DTAGRAÍTEAR IN AIRTEAGAL 3(4)

Toimhdeofar go bhfuil cabhair comhoiriúnach le feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh agus beidh díolúine aici ó na ceanglais maidir le fógra a thabhairt faoi Airteagal 4, má dheonaítear í i gcomhréir leis na coinníollacha substainteacha a leagtar amach sna forálacha seo a leanas:

- (1) Caibidlí I agus III de Rialachán (AE) Uimh. 651/2014 ón gCoimisiún an 17 Meitheamh 2014 ina ndearbhaítear go bhfuil catagóirí áirithe cabhrach comhoiriúnach leis an margadh inmheánach i gcur i bhfeidhm Airteagail 107 agus 108 den Chonradh (IO L 187, 26.6.2014, lch. 1), arna leasú go deireanach le Rialachán (AE) 2023/1315 ón gCoimisiún an 23 Meitheamh 2023 (IO L 167, 30.6.2023, lch. 1);
- (2) Airteagail 1 go 6 de Chinneadh ón gCoimisiún an 20 Nollaig 2011 maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 106(2) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le Státchabhair i bhfoirm cúiteamh seirbhíse poiblí arna dheonú do ghnóthais áirithe a gcuirtear ar a n-iontaoibh seirbhísí lena ngabhann leas eacnamaíoch ginearálta a oibriú (IO L 7, 11.1.2012, lch. 3).

ROINN D

CABHAIR *DE MINIMIS*, DÁ DTAGRAÍTEAR IN AIRTEAGAL 3(6)

Beidh an bhrí chéanna ag ‘cabhair *de minimis*’ is atá aici i Rialachán (AE) Uimh. 2023/2831 ón gCoimisiún an 13 Nollaig 2023 maidir le cur i bhfeidhm Airteagail 107 agus 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le cabhair *de minimis* (IO L, 2023/2831, 15.12.2023).

Maidir le cabhair a dheonaítear do ghnóthais a gcuirtear ar a n-iontaoibh seirbhísí lena ngabhann leas eacnamaíoch ginearálta a oibriú, beidh ag ‘cabhair *de minimis*’ an bhrí atá aici i Rialachán (AE) 2023/2832 ón gCoimisiún an 12 Nollaig 2023 maidir le hAirteagail 107 agus 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a chur i bhfeidhm maidir le cabhair *de minimis* a dheonaítear do ghnóthais a sholáthraíonn seirbhísí lena ngabhann leas eacnamaíoch ginearálta (IO L, 2023/2832, 15.12.2023).

GNÍOMHARTHA GINEARÁLTA AGUS EARNÁLA IS INFHEIDHME SAN AONTAS
EORPACH
DÁ DTAGRAÍTEAR IN AIRTEAGAL 4(2)

ROINN A

GNÍOMHARTHA GINEARÁLTA AGUS EARNÁLA

- (1) Chun críocha an Phrótacail seo agus de bhun Airteagal 4(2), cuirfidh an tAontas na gníomhartha seo a leanas i bhfeidhm:
 - (a) Rialachán (AE) 2015/1589 ón gComhairle an 13 Iúil 2015 lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le hAirteagal 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a chur i bhfeidhm (IO L 248, 24.9.2015, lch. 9);
 - (b) Rialachán (CE) Uimh. 794/2004 ó gCoimisiún an 21 Aibreán 2004 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) 2015/1589 ón gComhairle (IO L 140, 30.4.2004, lch. 1), arna leasú go deireanach le Rialachán (AE) 2016/2105 ón gCoimisiún an 1 Nollaig 2016 (IO L 327, 2.12.2016, lch. 19);
 - (c) Rialachán (AE) Uimh. 651/2014 ón gCoimisiún an 17 Meitheamh 2014 lena ndearbhaítear go bhfuil catagóirí áirithe cabhrach comhoiriúnach leis an margadh inmheánach i gcur i bhfeidhm Airteagail 107 agus 108 den Chonradh (IO L 187, 26.6.2014, lch. 1), arna leasú go deireanach le Rialachán (AE) 2023/1315 ón gCoimisiún an 23 Meitheamh 2023 (IO L 167, 30.6.2023, lch. 1);

- (d) Cinneadh ón gCoimisiún an 20 Nollaig 2011 maidir le cur i bhfeidhm Airteagal 106(2) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir le Státchabhair i bhfoirm cúiteamh seirbhíse poiblí arna dheonú do ghnóthais áirithe a gcuirtear ar a n-iontaoibh seirbhísí lena ngabhann leas eacnamaíoch ginearálta a oibriú (IO L 7, 11.1.2012, lch. 3);
 - (e) Rialachán (AE) 2023/2831 ón gCoimisiún an 13 Nollaig 2023 maidir le hAirteagail 107 agus 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a chur i bhfeidhm maidir le cabhair *de minimis* (IO L, 2023/2831, 15.12.2023);
 - (f) Rialachán (AE) 2023/2832 ón gCoimisiún an 13 Nollaig 2023 maidir le hAirteagal 107 agus Airteagal 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a chur i bhfeidhm ar chabhair *de minimis* arna deonú do ghnóthais a sholáthraíonn seirbhísí ar lena ngabhann leas eacnamaíoch ginearálta (IO L, 2023/2832, 15.12.2023);
 - (g) Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meán Fómhair 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna le haghaidh oibriú aersheirbhísí sa Chomhphobal (IO L 293, 31.10.2008, lch. 3).
- (2) Chun críocha an Phrótacail seo agus de bhun Airteagal 4(3), déanfaidh an Eilvéis córas faireachais Státchabhrach a bhunú agus a choinneáil ar bun lena n-áirítheofar i gcónaí leibhéal faireachais agus forfheidhmithe atá coibhéiseach leis an leibhéal a chuireann an tAontas i bhfeidhm, mar a leagtar amach in Airteagal 4(2) agus i bpointe (1) den Roinn seo.

ROINN B

TREOIRLÍNTE, TEACHTAIREACHTAÍ AGUS CLEACHTAS CINNTEOIREACHTA AN CHOIMISIÚIN EORPAIGH

- (1) Chun críocha an Phrótacail seo agus de bhun Airteagal 4(3), tabharfaidh údarás faireachais na hEilvéise agus na húdaráis bhreithiúnacha inniúla san Eilvéis aird chuí ar na treoirlínte agus na teachtaireachtaí ábhartha atá ceangailteach ar an gCoimisiún Eorpach, agus leanfaidh siad iad a mhéid is féidir, chomh maith lena chleachtas cinnteoireachta, chun leibhéal faireachais agus forfheidhmithe atá coibhéiseach le leibhéal an Aontais a áirithiú.
- (2) Tabharfaidh an Coimisiún Eorpach fógra don Chomhchoiste faoi na treoirlínte agus na teachtaireachtaí a mheasann sé a bheith ábhartha faoin gComhaontú agus foilseoidh sé iad.
